
Landsmøtet Sakspapir

Møtedato 24.03.2017-26.03.2017
Ansvarlig Sentralstyret
Saksnummer LM7 05.03-17
Gjelder Revidering av internasjonal plattform

1 **Vedlegg i saken:**

- 2 1. Gjeldende internasjonale plattform.
- 3 2. Foreslåtte endringer fra sentralstyret.
- 4 3. Slik blir sentralstyrets forslag som ny plattform.

5 **REVIDERING AV INTERNASJONAL PLATTFORM**

6 **FORMÅL**

7 Revidere Norsk studentorganisasjons (NSOs) internasjonale plattform.

8 **SAKSPRESENTASJON**

9 Internasjonal plattform er en av NSOs seks politiske plattformer. De politiske plattformene legger
10 grunnlaget for hva NSO mener på de ulike fagområdene, som velferd, utdanning og internasjonalt
11 arbeid.

12
13 Internasjonal plattform beskriver overordnet hva NSO mener om internasjonalisering av høyere
14 utdanning, mobilitet og internasjonale prosesser. Det er viktig å merke seg følgende:

15 **Levering av endringsforslag**

16 Det er dagens plattform som legges til grunn ved behandlingen i landsmøtet. Det betyr at
17 eventuelle endringsforslag må leveres til dagens plattform, og med henvisning til linjenumrene i
18 denne. Det er altså ikke mulig å levere endringsforslag til endringsforslagene som sentralstyret har
19 innstilt på, men du kan likevel levere nye endringsforslag på de samme linjenumrene.

20 **Vedlegg til saken**

21 *Vedlegg 1: Gjeldende plattform*

22 Dette er dagens internasjonale plattform. Denne ligger til grunn for behandlingen på landsmøtet.
23 Endringsforslagene referer til linjenummer i dette dokumentet, slik at det skal være enkelt å se
24 hvor sentralstyret ønsker å gjøre endringer.

25 *Vedlegg 2: Foreslåtte endringer fra sentralstyret*

26 I dette vedlegget ligger alle endringsforslagene som sentralstyret har innstilt på. Disse forslagene
27 skal landsmøtet ta stilling til. Forslagene er sortert etter linjenummer, slik at de følger dagens
28 plattform.

29 *Vedlegg 3: Slik vil sentralstyrets forslag se ut som ny plattform*

30 Vedlegget viser hvordan internasjonal plattform hadde blitt med alle de endringene som
31 sentralstyret har foreslått.

32 **Politiske plattformer og andre dokumenter i NSO**

33 Internasjonal plattform brukes aktivt av de tillitsvalgte i organisasjonen. Plattformen sier hva NSO
34 mener om internasjonalisering, mobilitet og internasjonale prosesser i høyere utdanning.
35 Plattformen er et verktøy for organisasjonen til å styre hva tillitsvalgte oppnevnt i, eller på vegne av
36 NSO, skal si når de møter og representerer på vegne av organisasjonen.

37
38 NSO har også et prinsippprogram¹. Prinsippprogrammet er overordnet all annen politikk i
39 organisasjonen. Internasjonal plattform må derfor samsvare med politikken i prinsippprogrammet.

40
41 Videre har NSO flere politiske dokumenter og resolusjoner. Disse tar i dag for seg 34 mer konkrete
42 tema innenfor ulike områder. Et eksempel er NSOs resolusjon om turbostipend. Dokumentene
43 utdypes politikken som står i prinsippprogrammet og plattformene. Det er derfor ikke nødvendig å gå
44 i detalj på alle områdene i internasjonal plattform. Plattformen skal ta for seg overordnet politikk,
45 mens de politiske dokumentene og resolusjonene tar for seg mer spesifikke politikkområder. I
46 vedtektene står følgende om de politiske plattformene:

47
48 § 3.1.5 Politiske plattformer
49 *Politiske plattformer utdypes og definerer organisasjonens politikk på avgrensede sakfelt,*
50 *og skal være i tråd med prinsippprogram. Øvrige politiske vedtak fattet av sentralstyret,*
51 *arbeidsutvalget eller andre organ skal være i tråd med de politiske plattformene der disse*
52 *finnes. De politiske plattformene skal opp til ny behandling innen tre år etter siste*
53 *behandling på landsmøtet.*

54
55 Internasjonal plattform ble sist revidert i 2014 av det tidligere landsstyret i NSO (nå erstattet av
56 sentralstyret). Samme år bestemte landsmøtet at fra og med 2015 skulle de politiske plattformene
57 behandles av landsmøtet. I vedtektene står det følgende om dokumentene som landsmøtet skal
58 vedta:

59
60 § 3.1 Styringsdokumenter som vedtas av landsmøtet
61 *Dokumenter som er vedtatt av landsmøtet er overordnet dokumenter vedtatt av alle andre*
62 *organer i organisasjonen. Sentralstyret innstiller på alle saker til landsmøtet med unntak av*
63 *de som har egne saksforberedende komiteer/grupper.*

64
65 *Landsmøtet vedtar følgende dokumenter:*

66 *Vedtekter*

67 *Prinsippprogram*

68 *Handlingsplan*

69 *Rammebudsjett*

70 *Politiske plattformer*

71 **Proessen frem mot landsmøtet**

72 Arbeidet med å revidere Internasjonal plattform har pågått siden sommeren 2016. Internasjonal
73 komite (IK) har i henhold til sitt mandat, vedtatt av sentralstyret, bistått arbeidsutvalget i arbeidet
74 med å oppdatere utdatert politikk i plattformen. I denne perioden ble det sendt ut én høring til
75 organisasjonen om plattformen. Komiteen leverte sine forslag til endringer i plattformen til
76 arbeidsutvalget rundt årsskiftet 2016/2017.

77

¹ NSOs prinsippprogram: <http://student.no/prinsippprogram>

78 Etter dette har arbeidsutvalget hatt flere runder med drøftinger, før de innstilte på sine endringer til
79 sentralstyret. Plattformen ble så løftet til behandling i sentralstyret, som innstiller til landsmøtet.
80 Endringsforslagene som ligger vedlagt er de endringene som sentralstyret mener at landsmøtet
81 bør gjøre i dagens plattform.

82 **Behandling av internasjonal plattform**

83 Vedtektene sier at den gjeldende plattformen skal ligge til grunn for behandlingen. Det betyr at
84 eventuelle endringer må gjøres ved å levere endringsforslag til denne (vedlegg 1). Sentralstyrets
85 innstilling består derfor av en samling endringsforslag til plattformen (vedlegg 2).

86

87 Landsmøtet må ta stilling til hvert enkelt av disse forslagene, samt eventuelle andre
88 endringsforslag som blir fremmet. Med denne måten å behandle plattformer skal det være tydelig
89 for landsmøtet hvilke politiske endringer sentralstyret faktisk har innstilt på å gjøre i gjeldende
90 plattform.

91 **Oppfordringer vedrørende saksbehandlingen i landsmøtet**

92 Hensikten med å behandle internasjonal plattform er å oppdatere utdatert politikk, samt fylle inn
93 eventuell politikk som mangler. Sentralstyret ønsker å presisere at det ikke er nødvendig å sende
94 inn endringsforslag på skrivefeil, feil i formatering på overskrifter, eller feil i kapittelnummer som
95 måtte finnes i dagens plattform. Slike ting blir endret redaksjonelt når de vedtatte endringene skal
96 skrives inn i plattformen i etterkant av landsmøtet. Sentralstyret ønsker også å oppfordre til at det,
97 så langt det lar seg gjøre, ikke levers redaksjonelle endringsforslag som kun endrer
98 setningsoppbygging, struktur på kapitler og lignende.

99

100 Det er begrenset med tid til behandling av plattformen på landsmøtet. Sentralstyret ser det som
101 mest hensiktsmessig å bruke tiden på å diskutere politikk.

102 **VURDERING**

103 Under følger en gjennomgang av de viktigste endringsforslagene til plattformen. Forslagene som
104 ikke nevnes her skal være tilstrekkelig redegjort for i begrunnelsen til det enkelte forslaget, i
105 vedlegg 2.

106

107 Sentralstyret foreslår å ikke ta med navn på spesifikke organisasjoner som i plattformen. Det er
108 fordi sentralstyret ikke ønsker en begrensende liste i plattformen. Dette begrenser på ingen måte
109 begrense vårt arbeid med allerede eksisterende samarbeidspartnere.

110

111 Det finnes også enkelte redaksjonelle endringsforslag som ikke forandrer det politiske innholdet.
112 Det er ønskelig at disse voterer over i blokk.

113 **Innledning**

114 Sentralstyret mener at definisjonen på hva en politisk plattform er hører hjemme i vedtektene
115 fremfor i hver enkelt plattform. Derfor foreslås det å fjerne sitatet som innleder plattformen.

116

117 Det er også foreslått en helhetlig endring av innledningen, slik at den skisserer og klargjør
118 organisasjonens prinsipper på fagfeltet som er oppdatert til dagens kontekst.

119 **Internasjonale akademiske prosesser**

120 I dette kapitlet foreslås det blant annet å stryke noe av det vi anser som overordnede prinsipper,
121 som igjen er ivaretatt i forslaget til innledning. Det er også skissert hva NSO mener målsetningen

122 med internasjonale organer og prosesser skal være, i tråd med NSOs egne målsettinger. Det er
123 videre foreslått å kutte en del vi mener er overflødig informasjon som ikke inneholder politikk, men
124 er virkelighetsbeskrivelser.

125

126 Kapittelet om Bologna-prosessen og European Higher Education Area (EHEA) er foreslått
127 fullstendig skrevet om. Sentralstyret vil at kapittelet skal ta for seg hva NSOs holdninger til EHEA
128 er, og hvordan vi kan jobbe for å påvirke det. Fordi Bologna-prosessen skjer innenfor EHEA, og
129 fordi EHEA jobber med mer enn bare Bologna-prosessen, er det viktig å snakke om hvordan man
130 kan påvirke EHEA som et organ.

131

132 Det er foreslått å kutte mange virkelighetsbeskrivelser og tilleggsinformasjon uten politisk innhold,
133 fordi det ikke er nødvendig ha med i plattformen. Vi har valgt å videreføre politikken om at Norge
134 skal være ledende på å iverksette tiltak, og at det skal finnes konsekvenser hvis man faller langt
135 bak på iverksetting. Det nevnes ikke konkrete konsekvenser, fordi vi mener dette er noe landene i
136 EHEA er best egnet til å vurdere.

137

138 Der det står om samarbeidspartnere i EHEA snakker vi om ulike organer som ESU, EUA,
139 EURASHE, ENQA, EI, EU, CoE, Business Europe, uten å nødvendigvis ramse opp alle disse i
140 plattformen, i og med at det kan endre seg. Vi har også rettet søkelyset mot Student Centered Learning
141 (SCL) og at dette skal ligge til grunn for alt arbeid i EHEA og studentmedvirkning i deltakerlandene.

142

143 Videre i kapitlene om rangeringer, EU og Europakommisjonen og Erasmus+, foreslås det mindre
144 endringer for å konkretisere eller tydeliggjøre politikken vår på disse feltene.

145

146 Når det kommer til praksismobilitet har sentralstyret valgt å foreslå en total endring av kapittelet,
147 slik at det både handler om vanlig praksis knyttet til profesjonsyrkene, men også praksis i studier
148 der det ikke nødvendigvis er lagt opp til praksisopphold fra før. Sentralstyret ønsker ikke å være så
149 konkrete at man nevner praktikantopphold på Utenriksdepartementets (UD) ambassade, i og med
150 at denne typen praksis også kan avholdes hos andre multinasjonale organisasjoner, og ikke
151 begrenses ved å liste opp en mulighet.

152 **Kommersialisering og bruk av utdanning som en handelsvare**

153 Det er ikke foreslått noen endringer av politikken i kapittel 3.

154 **Lik rett og like muligheter til internasjonalisert utdanning**

155 I kapittelet om lik rett til utdanning har det, i likhet med andre kapitler, blitt foreslått mindre
156 endringer for å tydeliggjøre og konkretisere gjeldende politikk. I tillegg foreslås det større endringer
157 i delen om rådgivning. Det er ønskelig med en helhetlig tilnærming til mobilitet og
158 internasjonalisering i hele utdanningsløpet, og ikke kun rette søkelyset på skolen slik gjeldende
159 tekst gjør. Delen om mobilitet for studenter med funksjonsnedsettelse er endret til å passe med
160 dagens praksis. Her vil vi fremme bruken av ekstrastipender gjennom Erasmus+ eller Lånekassen.

161 **Mobilitet**

162 I kapittelet om mobilitet er utdatert politikk foreslått fjernet. Det pekes på utfordringer knyttet til en
163 foreldet stortingsmelding om internasjonalisering. Landsmøtet må ta hensyn til eventuell ny politikk
164 på internasjonalisering i stortingsmelding om kvalitet i høyere utdanning.

165

166 Politikken på utveksling foreslått endret noe. Sentralstyret ønsker et nasjonalt mål om 30 prosent
167 utveksling på hver institusjon. Dette skal gjøre det tydelig at utveksling er en nasjonal interesse,
168 slik at det også legges opp til gode vilkår i finansieringssystemet fra nasjonalt hold, for eksempel.

169

170 Sentralstyret har også foreslått helt ny politikk om at utveksling skal være «opt-out». Det innebærer
171 at utveksling legges til grunn i studieløpet. Dette kommer til å bidra til at utveksling blir normen, og
172 at man heller er nødt til å melde seg av enn på utveksling. Definisjonen av «opt-out», er ifølge
173 Cambridge Dictionary «to choose not to be part of an activity or to stop being involved in it» (å
174 velge bort en aktivitet, eller å avbryte deltakelsen i aktiviteten). Vi ønsker også å presisere at man
175 aktivt må søke, og få godkjent, fritak for å ikke være nødt til å dra på utveksling. Vi anerkjenner at
176 det er mange og sammensatte grunner til at studenter ikke kan eller vil dra på utveksling, men for
177 at det skal ha en reell effekt, og ha mulighet til å skape en kulturendring, mener vi det må finnes
178 gode grunner hvis utveksling ikke skal være en del av utdanningen.

179

180 Sentralstyret har valgt å foreslå ny politikk som sier at institusjonene skal tilrettelegge bedre for
181 utveksling ved innføring av 30 frie studiepoeng, eller som integrerte deler av utdanningsløpet. Vi
182 ønsker derimot ikke praksisopphold kortere enn tre måneder, i og med at kortere
183 utvekslingsopphold kan brukes til å fremstå som en sterkt internasjonalisert institusjon. Det er
184 ønskelig at studenter får mulighet til å ta del i lengre opphold. Det skal ikke være «forbud» mot
185 kortere opphold, men de skal ikke telle i den offisielle statistikken for å fremstå bedre for studenter
186 som søker seg til institusjonen.

187

188 Videre foreslås det en større endring i politikken vi i dag har om strategiske samarbeidsland. Nå er
189 politikken motstridende, hvor man på ett sted i plattformen er kritiske til satsning på enkelte land og
190 regioner, mens det andre steder står at man må tilrettelegge for slike satsninger og samarbeid.
191 Den foreslåtte endringen tar derfor for seg styrken av både bilaterale samarbeid med strategiske
192 satsningsland og utdanning som utviklings- og bistandspolitisk virkemiddel. Disse hensynene må
193 ikke gå på bekostning av hverandre. Bilaterale samarbeid styrker og bidrar til god
194 internasjonalisering, mens bistandsperspektivet i den avviklede kvoteordningen fortsatt er viktig.
195 For å ikke ønske en omkamp om kvoteordningen, er det foreslått heller å gå over til
196 mobilitetsstipender, med hensikt om å være et tillegg til andre programmer som for eksempel
197 NORPART og INTPART, som tar høyde for intensjonen fra kvoteordningen.²

198

199 «Free mover» er en ordning som allerede støttes på enkelte utdanningsinstitusjoner i Norge,
200 inkludert NTNU, BI, HiVo, UiT og HiB. Det er en ordning hvor man på egenhånd kan velge å ta opp
201 til to semestre på utdanningsinstitusjon som institusjonen du studerer ved ikke har formaliserte
202 utvekslingsavtaler med.

203 **Internasjonalt perspektiv ved norske utdanningsinstitusjoner**

204 I dette kapittelet har sentralstyret blant annet foreslått at norske utdanningsinstitusjoner skal ha
205 mulighet til å velge sin egen språkpolitikk. Dette er en direkte kommentar til Universitets- og
206 høyskolelovens § 1-7:

207 *Universiteter og høyskoler har ansvar for vedlikehold og videreutvikling av norsk fagspråk.*

208

209 Sentralstyret mener at loven ikke tilrettelegger godt nok for bruk av engelsk språk i academia.
210 Sentralstyret ønsker å gjøre det mulig å sidestille engelsk og norsk som akademisk språk. Dette
211 kan forbedre inkluderingen av utenlandske studenter og ansatte, øke antallet siteringer og bedre
212 muligheten for samarbeid mellom høyere utdannings- og forskningsinstitusjoner.

213

² NORPART: <http://www.siu.no/Hoeyere-utdanning/Samarbeid-med-land-utenfor-EU/NORPART>
INTPART: <http://www.siu.no/Hoeyere-utdanning/Samarbeid-med-land-utenfor-EU/intpart>
Kvoteordningen: <http://siu.no/Hoeyere-utdanning/Andre-stipendordninger/Kvoteordningen>

214 Det er også foreslått å stryke delen om at utdanningsinstitusjoner kan benytte seg av hverandres
215 utvekslingsavtaler. Det er fordi sentralstyret mener at dette blir en hvilepute for institusjonene til å
216 utvikle flere og bedre utvekslingsavtaler. Sentralstyret mener dette i hemmer utveksling i større
217 grad enn det bidrar til at flere reiser ut.

218

219 Videre, i kapittelet under 6.3.3 Oppholdstillatelser og arbeidsmuligheter, har sentralstyret foreslått
220 en setning om at internasjonale studenter skal ha lik mulighet til å arbeide ved siden av studiene.
221 Slik ordningen er i dag har internasjonale studenter fra utenfor EU/EØS kun mulighet til å jobbe 20
222 timer ved siden av studiene. Det er allerede et krav at man er nødt til å ha minst 103 950 kroner i
223 året å leve på. Mange av disse studentene er selvfinansierte og får ingen form for studiestøtte.
224 Derfor er de avhengig av en jobb for å klare seg økonomisk når de studerer i Norge, og de må vise
225 til nok midler i banken når de søker om studietillatelse eller fornying av denne.

226 **Studentsamarbeid og solidaritet**

227 I dette kapittelet har sentralstyret foreslått et nytt avsnitt for å tydeliggjøre hva NSO ønsker.
228 Samtidig skisseres målene og prosessen videre for den globale studentstemmen. Dette bygger
229 videre på arbeidet NSO har vært pådriver for en lengre periode, og kommer blant annet som
230 konsekvens av utarbeidelsen og signeringen av Bergenserklæringen³ i 2016. Fordi man enda er i
231 startgropen med arbeidet, er vi derimot litt mer reservert for å konkretisere akkurat hva dette skal
232 være. Disse visjonene er ikke nødvendigvis helt klare. Vi ønsker å gi rom til utvikling innenfor
233 den litt mer generelle beskrivelsen vi foreslår i plattformen.

234

235 Videre er kapittelet om kvoteordningen foreslått strøket fordi det ansees som ivaretatt i kapittelet
236 om mobilitet.

237 **INNSTILLING**

238 Internasjonal plattform revideres.

239

³ <http://www.globalstudentvoice.org/en/bergendeclaration/>

1 VEDLEGG 1: GJELDENDE PLATTFORM

2 INTERNASJONAL PLATTFORM

3 *Science knows no country, because knowledge belongs to humanity, and is the torch which*
4 *illuminates the world.* – Louis Pasteur

5 1. Innledning

6 Norsk studentorganisasjon (NSO) representerer om lag 220 000 studenter og denne
7 plattformen dekker de kravene og målene organisasjonen har til det internasjonale
8 perspektivet i høyere utdannings- og forskningspolitikk. Andre politiske dokumenter vil
9 supplere og utdype politikken i denne plattformen.

10

11 Norsk høyere utdanning skal være internasjonalt orientert, forskningsbasert og
12 samfunnsrelevant. Internasjonalisert høyere utdanning gir økt samfunnsnytte, både i og
13 utenfor landets grenser.

14

15 Med *internasjonalisering* mener vi å gjøre utdanningen internasjonalt orientert og relevant.
16 Gjennom internasjonalisering av utdanning øker vi vår kunnskap om og forståelse av
17 verden og andre menneskers perspektiv og situasjon. Internasjonalisering muliggjør økt
18 kunnskapsspredning, faglig utvikling og nyvinning i et globalt fellesskap. Et globalt
19 kunnskapsfellesskap vil, i større grad enn kunnskapsmiljøer i enkeltland, bidra til å løse
20 menneskehetens utfordringer og sammen skape økt samfunnsnytte.

21

22 *Tilgang og mangfold* er bærebjelker i et moderne utdanningssystem. Studenter, uansett
23 bakgrunn, må sikres lik rett og like muligheter til høyere utdanning. Dette gjelder både for
24 studenters tilgang til internasjonalisert utdanning og mobilitet, og menneskers tilgang på
25 utdanning utenfor Norge. Internasjonalt mangfold i student- og forskermassen styrker
26 kvaliteten i fagmiljøer og gir bedre grunnlag for kunnskapsspredning.

27

28 Studenters muligheter til å organisere seg og bli endringsaktører i sine samfunn skal sikres.

29 2. Internasjonale akademiske prosesser

30 For å sikre høy kvalitet i kunnskapsutviklingen må høyere utdanning og forskning i Norge
31 skape nettverk internasjonalt, og benytte seg av kunnskap gjennom det globale akademia
32 for å levere relevante og nyttige bidrag til samfunnet. Målet med internasjonalt samarbeid
33 skal være økt læringsutbytte i studiene, kunnskapsspredning og økt forståelse for andre
34 tenkemåter og perspektiver. NSO mener at internasjonale prosesser som igangsettes også
35 skal bidra til formell og reell likhet, og at studentene skal være involvert i utviklingen og
36 arbeidet med disse.

37 2.1 Premisser for overnasjonale prosesser

38 I enhver overnasjonal prosess innenfor høyere utdanning som Norge deltar i, må en
39 helhetlig tilnærming til utdanningens funksjon og rolle ligge til grunn. Denne inkluderer:

- 40 • Forberedelse til arbeidslivet.
- 41 • Forberedelse som aktive innbyggere i demokratiske samfunn.
- 42 • Personlig utvikling.

- 43 • vedlikehold og utvikling av en avansert, omfattende og mangfoldig kunnskapsbase.
- 44 • At finansiering av utdanning er et offentlig ansvar.
- 45 • Lik rett og like mulighet til å ta og fullføre høyere utdanning.
- 46 • Akademisk frihet for studenter og vitenskapelig ansatte.

47

48 Det norske høyere utdanningssystemet må forholde seg til sine internasjonale forpliktelser,
49 og skal ligge i front på implementeringen av disse. Implementeringen skal tilpasses den
50 norske konteksten. Overnasjonale strukturer for høyere utdanning er viktige fordi de bidrar
51 til en forståelse av systemer, med en overførbarhet og en kvalitetssikring som kan allment
52 aksepteres. Dette sikrer en tillitsbasert struktur. Arbeidet med disse strukturene må gjøres i
53 demokratiske og representative organer. Studentmedvirkning må være formalisert for at
54 prosessen skal være legitim.

55

56 Akademisk frihet skal bevares, og en høy etisk standard skal være gjeldende i alle
57 prosesser.

58 **2.2 Utdanningspolitiske prosesser og organer**

59 *2.2.1 Bologna-prosessen & European Higher Education Area*

60 *Bologna-prosessen* skal bedre mulighetene for mobilitet ved å samkjøre grads- og
61 karaktersystemene, og skape et felles europeisk utdanningsområde. Selv om det har vært
62 store fremskritt, er det langt igjen til at *EHEA (European Higher Education Area)* fungerer
63 godt. NSO anerkjenner Bologna som den viktigste arenaen for samordning av europeiske
64 høyere utdanningssystemer i dag. NSO vil arbeide for å videreutvikle Bologna-prosessen
65 slik at den forblir attraktiv for medlemslandene, institusjonene og studentene.
66 Kvalitetssikring av studentsentrert læring, forutsigbarhet rundt godkjenning av grader og lik
67 rett til utdanning bør være blant hovedvisjonene i Bologna-prosessen og er derfor der
68 implementeringsarbeidet bør skyte fart.

69

70 Det bør opprettes et permanent Bologna-sekretariat, som finansieres felles av alle
71 medlemslandene. Ministermøtene og konferansene bør fortatt rotere mellom
72 medlemslandene. Samtidig bør det opprettes et fond for finansiering av felles prosjekter
73 innenfor EHEA, for å legge til rette for en bredere deltakelse i utviklingsarbeidet.

74

75 Varierende og manglende implementering av Bologna-prosessen er hovedutfordringen i
76 dagens EHEA. Det overordnede målet med EHEA er å ha ett felles høyere
77 utdanningssystem. Derfor er det viktig at både land og institusjoner overholder sine
78 forpliktelser og implementerer alt, og ikke bare de delene de liker. Det bør derfor utvikles
79 nasjonale implementeringsplaner der medlemslandene forplikter seg til en implementering
80 tilpasset den nasjonale konteksten. Videre bør det utvikles minstestandarder innenfor
81 EHEA for utdanningssystemer og institusjoner, for at man skal kunne kalle seg et
82 «Bologna-land» eller -institusjon. Bortfall av Bologna-status skal ha konsekvenser.

83

84 Bologna-prosessen har tidligere vært misbrukt i forsøk på å innføre annen politikk enn den
85 Bologna forplikter til. Dette er svært uheldig og undergravende for utviklingen av EHEA. For å
86 forhindre misbruk av reformer under Bologna-navnet, bør det opprettes en sentral
87 kontrollmekanisme. En av de mest positive delene av Bologna-prosessen er økt åpenhet og
88 sammenliknbarhet mellom land. Kontrollmekanismen bør kombineres med objektiv

89 rapportering og landbesøk organisert av Bologna-sekretariatet. Det har vært problemer der
90 myndigheters rapporter om status på Bologna-implementering avviker fra rapportene
91 studentorganisasjonene sender inn.

92

93 Bologna Follow-up Group (BFUG) bør få en viktigere plass i prosessen med mulighet til å
94 gjøre mindre implementeringsvedtak, samtidig som ministermøtene staker ut hovedkursen
95 for EHEA og tar mer overordnede beslutninger. NSO mener det kan være gunstig med en
96 utvidelse av tema som diskuteres i EHEA. Utdanningssystemer som når minstestandardene
97 i Bologna-prosessen, skal sette seg videre mål for utvikling i samarbeid med BFUG og
98 ministermøtene. Automatisk godkjenning av grader er et eksempel på slikt arbeid.

99

100 En bedret tilgang på informasjon om EHEA, virkemidler som kvalitetsrammeverket og
101 mulighetene det gir, er avgjørende for at prosessen skal lykkes. Tilgang og spredning av
102 informasjon om forpliktelser og systemer må spres til nasjonale myndigheter, institusjoner
103 og arbeidsgivere. Informasjon om muligheter for studier i EHEA, studiestøtte og
104 godkjenning må spres til både potensielle og nåværende studenter.

105

106 NSO mener Norge må benytte medlemskapet i European Association for Quality Assurance
107 in Higher Education (ENQA) til å være i front på å overholde European Standards and
108 Guidelines. Norge skal være et fullverdig medlem av European Quality Assurance Register
109 for Higher Education (EQAR) gjennom NOKUT for å sikre økt åpenhet og tillit imellom de
110 registrerte medlemmene.

111 *2.2.2 Rangeringer*

112 Rangeringer som måler kvantitative parameter med liten eller ingen reell korrelasjon med
113 utdanningskvaliteten på institusjonene, bør ikke gis annerkjennelse som verktøy for
114 vurdering og sammenlikning av institusjoner. Slike rangeringer bør heller ikke brukes til
115 styring av utdanningssektoren. Tradisjonelle internasjonale rangeringer bygger på en
116 utvelgelse og vektlegging av noen kvantitative kriterier og en sammenlikning av institusjoner
117 som har svært ulike profiler. NSO mener vi bør fortsette utviklingen av flere kvalitative
118 indikatorer, men ikke ta sikte på å bruke dette til rangering. Bruken av indikatorene skal
119 bidra til kvalitetsutvikling på institusjonene. Det bør inkluderes indikatorer som sier noe om
120 mangfold, likestilling og sosialt samfunnsansvar.

121 *2.2.3 Den europeiske union (EU) og Europakommisjonen*

122 EU har vært en viktig pådriver i Bologna-prosessen. NSO mener EU skal fortsette å støtte
123 opp om Bologna-prosessen framfor å utvikle sin egen høyere utdanningspolitikk i EU-regi.
124 EU bør opptre støttende og tilretteleggende overfor nasjonalstatene og de prosessene som
125 er forhandlet fram dem imellom. Igjennom rammeprogram for forskning og
126 mobilitetsprogram for utdanning kan EU bidra positivt til å nå mål som settes i Bolognaprosessen.

127 *2.2.4 Erasmus+*

128 Erasmus-programmene har kanskje vært det viktigste økonomiske hjelpemiddelet for å
129 binde sammen utdanningssystemer i Europa. Fraværet av skolepenger for Erasmusstudenter
130 og rene stipender er avgjørende for mobilitet, spesielt fra land der en ikke får
131 støtte til skolepenger eller ta med seg egen studiestøtte ut. Norge og norske
132 utdanningsinstitusjoner må bli flinkere til å tilrettelegge for at norske studenter benytter seg
133 av ordningen, særlig til praksisopphold i utlandet.

134

135 Erasmus+ har likevel rom for forbedringer. I dagens ordning settes stipendbeløpet av
136 opprinnelseslandet. Dette gjør det svært vanskelig for studenter fra land med lavere
137 kostnadsnivå enn det norske til å utveksle til oss. Erasmus-stipendet bør være tilpasset
138 mottakerlandet, ikke avsenderlandet som tidligere praktisert. Stipendet bør være på et nivå
139 som gjør at det dekker alle kostnader forbundet med oppholdet. Lånegarantiordningen bør
140 avvikles eller legges om til rent stipend. NSO er i utgangspunktet imot enhver ordning som
141 bidrar til å øke den samlede gjedsbyrden til studenter i Europa. Organisasjonsstøtten i
142 Erasmus bør legges om slik at den gir European Students' Union en økt og mer langsiktig
143 finansiering.

144
145 Etter 2020 bør institusjoner oppfylle minstestandarder i EHEA for å kunne være med i
146 videreføringene av Erasmus+.

147
148 Deltagelse i europeiske forskningsprosjekter, slik som EU sitt åttende rammeprogram,
149 Horizon2020, er viktig for kunnskapsutviklingen i Norge. De tematiske prioriteringene, krav
150 om åpen publisering og vektlegging av kjønnsbalanse, er blant tiltakene som NSO støtter.

151 *2.2.5 Praksismobilitet*

152 Et viktig kunnskapspolitisk mål er at flere studenter kan ta et praksisopphold i utlandet, for
153 eksempel ved å være praktikant ved en ambassade. Norske utdanningsinstitusjoner må
154 legge til rette for at man kan ta praksis i utlandet, blant annet gjennom å gi studiepermisjon.
155 Dagens praktikanter ved UD's ambassade må også ha rett til Erasmus Placement-stipend.

156 *2.2.6 OECD*

157 Norge bør benytte OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development) sine
158 analytiske kapasiteter til å få sammenligningsgrunnlag, uten at OECD blir en aktør som
159 påvirker hvilken retning norsk høyere utdanning skal ta. OECD har et snevert syn på
160 høyere utdanning. Dersom OECDs råd skal være relevante og uavhengige anbefalinger,
161 må deres syn på høyere utdanning endres.

162 **3. Kommersialisering og bruk av utdanning som en handelsvare**

163 NSO mener at utdanning ikke er en handelsvare. Institusjoner skal ikke se på studenter
164 som et middel for profitt. Utdanning må forsvares mot kommersialisering og ønske om
165 økonomisk vinning. NSO er imot internasjonale handelsavtaler som forholder seg til
166 utdanning som en vare for økonomisk fortjeneste.

167 **3.1 Branch-campus**

168 Branch-campus er en filial av en institusjon som er etablert i et annet land. NSO mener
169 utviklingen hvor slike campus etableres er problematisk da det skaper uklarhet rundt juridisk
170 lovverk, ansvar for kvalitetssikring og ansettelsesforhold. Norske utdanningsinstitusjoner
171 skal ikke kunne opprette campuser i utlandet, og det skal ikke være mulig for ikke-norske
172 institusjoner å opprette campuser i Norge. Det skal ikke gis studiestøtte til studier ved
173 branch-campuser.

174
175 NSO anser ikke studieprogrammer i regi av norske institusjoner i utlandet, uten tilknytning til
176 en nasjonal institusjon i det aktuelle landet, som internasjonalisert utdanning. Det skal ikke
177 kreves skolepenger for slike studier, og de må underlegges norske lovverk og retningslinjer
178 for tilsyn.

179 **4. Lik rett og like muligheter til internasjonalisert utdanning**

180 Mangfold i den mobile studentmassen øker samfunnsnyttene av internasjonalisering.
181 Mobiliteten må speile studentmassen og befolkningen som helhet. Flere land satser kun på
182 å tiltrekke seg internasjonale «toppstudenter». NSO mener dette er en misforstått
183 tilnærming. Interaksjon med internasjonale studenter gjør alle studenter bedre, ikke bare
184 toppstudentene. NSO er derfor imot programmer og forsøk på å gjøre internasjonalt
185 utdanning og mobilitet til ytterligere et elitefenomen.

186
187 Rådgivning og mobilitet før høyere utdanning er en forutsetning for å nå disse målene.
188 ANSA (Association of Norwegian Students Abroad) og SIU (Senter for internasjonalisering
189 av utdanning) bør gis mer statlige midler for det informasjonsarbeidet de gjør for potensielle
190 studenter. For å internasjonalisere høyere utdanning, må skolesystemet
191 internasjonaliseres. Elever med internasjonal erfaring får ofte mer internasjonal erfaring
192 senere. Utdanningsdirektoratet skal i samarbeid med SIU utarbeide en plan for
193 internasjonalisering av skolen.

194
195 Ved mobilitet skal vertsnasjonen eller vertsinstitusjonen ha det overordnede ansvaret for
196 tilrettelegging for internasjonale studenter. I mellomtiden bør SIU dekke ekstrakostnader for
197 inntil 12 måneders utveksling per studienivå for studenter med funksjonsnedsettelse.

198 **5. Mobilitet**

199 En reell internasjonalisering må bygge på utveksling av mennesker og ideer. Mobilitet gir
200 internasjonalisering av høyere utdanning ved å legge til rette for interaksjon mellom
201 studenter, forskere og fagmiljøer. Forståelse for andre perspektiver og akademiske
202 tilnærminger bør oppleves om man skal forstå dem godt. Mobilitet gir gjensidig
203 samfunnsnytte for både opprinnelses- og vertsland. Et land tjener både på studenter som
204 blir i vertslandet og de som drar andre steder. Det er en fordel for Norge at andres
205 internasjonale kompetanse også inkluderer kompetanse om oss. Akademisk internasjonal
206 interaksjon gir kvalitet i utdanningen og økt samfunnsnytte av den.

207
208 Samtidig er det mye viktig uformell læring av et utdanningsopphold i utlandet. Å tilpasse seg
209 andre systemer, kulturer og praksiser er eksempler på internasjonal kompetanse som
210 opparbeides utenfor selve utdanningen.

211
212 Det mangler konkrete planer og mål for norsk internasjonalisering av høyere utdanning.
213 Stortingsmeldingen fra 2009 har i liten grad blitt fulgt opp, og er utdatert. NSO ønsker at en
214 stortingsmelding om høyere utdanning skal definere konkrete mål for internasjonalisering.

215
216 NSO mener norske utdanningsinstitusjoner skal ha et mål om at minimum 30 % av
217 studentene på institusjonene skal få internasjonal erfaring gjennom studier i utlandet. Det
218 skal også tilrettelegges for at flere får ta en hel grad i utlandet. Som et tiltak for økt
219 internasjonal erfaring blant studentene, bør ingen studier akkrediteres uten minst én
220 kvalifisert utvekslingsavtale.

221
222 Et mål innen mobilitetssatsningen bør være at man har en balansert flyt av studenter. Det
223 bør være et mål å oppnå balanse på følgende punkter:

- 224
225
- Makrobalanse: Hvor mange vi totalt sender ut versus hvor mange vi mottar.

- 226 • Regional balanse: Hvor norske studenter drar til og hvor vi har utdannings- og
- 227 • forskningssamarbeid i verden.
- 228 • Bilateral balanse: Hvor mange vi mottar versus hvor mange vi sender ut til det
- 229 • enkelte samarbeidsland.
- 230 • Mangfold i mobiliteten: Den mobile studentmassen skal speile befolkningen

231

232 NSO mener at en særskilt satsning på noen land og regioner ikke burde være en del av
233 mobilitetsstrategiene ved norske institusjoner. Bredde og variasjon øker verdien av
234 studentmobilitet ved at det skaper nye perspektiver.

235

236 Norsk studiestøtte skal være nøytralt utformet og kunne mottas for studier i hvilket som
237 helst land.

238

239 For studenter fra utvalgte samarbeidsland med mangelfulle studiestøtteordninger kan
240 Norge finansiere mobilitetsstipender om dette er nødvendig for å sikre mobilitet til Norge.
241 Kortere studieopphold i utlandet skal skje i samarbeid med lokale utdanningsinstitusjoner.

242

243 Det bør være en sammenheng mellom studier det gis støtte til og de utdanningene som
244 godkjennes i etterkant. Utenlandske grader skal godkjennes i Norge dersom det ikke kan
245 bevises tydelige forskjeller mellom den utenlandske graden og tilsvarende grad i Norge. I
246 noen tilfeller kan det være hensiktsmessig å tilby tilpasningskurs for å få godkjent en
247 utenlandsk grad.

248 **5.1 Studiestøtte til norske studenter i utlandet**

249 For å få tilgang på studiestøtte fra Statens lånekasse for utdanning må søkeren ha
250 tilknytning til Norge. Dette gjelder også for studier utenfor Norden. Mottak av studiestøtte,
251 fra Lånekassen eller andre¹, før tilknytning ble opparbeidet, skal ikke ekskludere fra tilgang
252 til studiestøtte.

253

254 Reglene for tildeling av støtte til utdanning i utlandet må bli mer fleksible. Bruken av
255 utdanningsinstitusjonenes plassering på rankinger som grunnlag for tildeling av studiestøtte
256 må avvikles umiddelbart. Begrensningene i førsteårsstøtte ser NSO på som en hindring for
257 en vellykket norsk BRIKS-strategi (Brasil, Russland, India, Kina og Sør-Afrika).

258

259 Støtte til sommerskoler og språkopplæring i utlandet bør utvides og gjøres mindre rigid.
260 Ordningen med to tilretteleggingssemester bør utvides til å gjelde alle ikke-vestlige land,
261 samt India og Sør-Afrika. Som et tiltak for økt dobbeltkompetanse² skal det gis støtte til
262 språkskoler i utlandet i følgende språk, også utenom studentens vanlige studieløp: Tysk,
263 russisk, kinesisk og portugisisk. Skolene må være godkjent i hjemlandet.

264 *5.1.1 Skolepenger i utlandet*

265 For NSO er gratisprinsippet universelt: Ingen land bør ta skolepenger eller søknadsgebyrer,
266 uavhengig av studentenes nasjonalitet eller bakgrunn. For å verne om gratisprinsippet i
267 Norge er det spesielt viktig å bevare eller gjeninnføre dette i land Norge ofte sammenlikner
268 seg med.

¹ [Se Lånekassens forskrifter § 2-2F](#)

² Kombinasjonen fagkunnskap og språk. Begrepet dobbeltkompetanse brukes av NHO

269

270 I mellomtiden bør Lånekassen gi 70 % skolepengestipend for både bachelor- og
271 mastergrader i utlandet. Norge og SIU bør fronte gratisprinsippet i sine
272 utdanningssamarbeid med andre land. Balansert mobilitet deler kostnadene likt mellom
273 landene. Nordisk mobilitetsavtale, der utsenderland delvis finansierer studieplassene til sine
274 studenter er god sekundær løsning der mobiliteten er veldig asymmetrisk. Norge bør inngå
275 tilsvarende avtaler med land vi strukturelt er avhengige av å sende studenter til. Norge bør
276 skaffe EU-status for norske studenter i Storbritannia ved setting av skolepengesatser.

277 **6. Internasjonalt perspektiv ved norske utdanningsinstitusjoner**

278 De viktigste aktørene i internasjonalisering av høyere utdanning i Norge er
279 utdanningsinstitusjonene selv. Det er her hovedvekten av arbeidet med internasjonalisering
280 må skje. Institusjonenes arbeid med internasjonalisering må ha like mye oppmerksomhet
281 på kontakt med utlandet, som på arbeid med internasjonale studenter og vitenskapelig
282 ansatte som kommer til Norge. Det er fortsatt et mindretall av norske studenter som drar på
283 utveksling. Derfor er det nødvendig av norske institusjoner er sitt ansvar bevisst og arbeider
284 for god internasjonalisering blant norske studenter.

285 **6.1 Institusjonssamarbeid**

286 Universiteter og høyskoler skal arbeide strategisk for å fremme samarbeid og knytte
287 sammen internasjonal forskning og utdanning. Programmet «UTFORSK» er et godt
288 virkemiddel for å oppnå dette, og bør styrkes. Alle fagmiljø skal ha som målsetning at alle
289 utdanningstilbud innen 2020 har minst ett forhåndsgodkjent utvekslingstilbud.

290 *6.1.1 Partnerskap*

291 Partnerskap er tettere institusjonelle samarbeid. Partnerskap består av både forsknings- og
292 utdanningssamarbeid, med både student og forskermobilitet. Rådgivere/studiekonsulenter
293 skal være godt kjent med partneres profil og studietilbud. Administrativt skal det være like lett
294 for studenten å ta fag hos partnere som på egen institusjon, og karakterer oppnådd hos
295 partnere skal fremkomme i gradsbeviset.

296

297 Valg av strategiske partnere og antall partnerskap må baseres på ens egen institusjons
298 mulighet til å vedlikeholde og utvikle partnerskapet, og bør brukes til å videreutvikle det
299 ordinære utdanningstilbudet og forskningen ved institusjonen. Studentene skal medvirke
300 når partnere velges ut, og gjennom hele samarbeidet. Studenttillitsvalgte ved
301 partnerinstitusjoner bør møtes jevnlig, og være representert i organer som tar for seg
302 partnersamarbeid. Det skal være studentmedvirkning i beslutningsorganer ved
303 partnerinstitusjonene.

304

305 Norske utdanningsinstitusjoner bør kreve at deres partnerinstitusjoner er autonome,
306 avholder og respekterer studentvalg, og gir studenter mulighet til å demonstrere på
307 campus.

308

309 NSO mener fellesgrader formaliserer samarbeid og gir en trygg og forutsigbar mulighet for
310 studenter til å få internasjonal erfaring. Det bør opprettes flere fellesgrader, under
311 forutsetning av at gratisprinsippet etterlevs. Det skal ikke tas skolepenger for norske
312 studenter i fellesgrader, og heller ikke for internasjonale studenter for den delen av graden
313 som tas i Norge.

314

315 Fellesgrader av tilfredsstillende kvalitet oppnås gjennom gjensidige og stabile
316 finansieringsløsninger, og ved at institusjonene arbeider ut fra gjennomsluttige
317 samarbeidsformer og etablerer doble grader og felles semesterløsninger der hvor dette er
318 hensiktsmessig.

319
320 NSO mener at norske universiteter og høyskoler skal legge til rette for at studenter innenfor
321 samme studiespesialisering skal kunne bruke de eksisterende utvekslingsavtalene til andre
322 institusjoner. Dette skal bidra til bedre kvalitetssikring og ressursutnyttelse av tilbudene ved
323 at ikke hver institusjon trenger å ha egen avtale innen samme studieprogram.

324 *6.1.2 Kunnskapstriangelet og praksis*

325 Institusjoner bør tilstrebe og involvere hele kunnskapstriangelet³ i sitt
326 internasjonaliseringarbeid. Relevante offentlige organer, bedrifter og organisasjoner bør
327 involveres og bidra konstruktivt til innhold, praksis og anvendelse av studiene. For norske
328 statseide selskap som opererer i utlandet bør dette være et krav.

329 *6.1.3 Ansattmobilitet og forskningssamarbeid*

330 Norske universiteter og høyskoler utvikler kontinuerlig sitt forskningssamarbeid med
331 institusjoner i utlandet. Slike forskningssamarbeid skal føre til økt mobilitet for
332 vitenskapelige ansatte. Det skal arbeides for at alle vitenskapelige ansatte skal
333 gjennomføre utveksling flere ganger gjennom sin karriere. Slike forskningssamarbeid og
334 utvekslinger mener NSO også skal ha som mål å utveksle studenter sammen med
335 vitenskapelige ansatte.

336 **6.2 Integrering av internasjonale studenter**

337 For norske studenter som ikke selv drar på utveksling er møtet med internasjonale
338 studenter her hjemme et viktig bidrag til deres egen internasjonalisering gjennom studiene.
339 For at møtet mellom norske og utenlandske studenter i Norge skal bidra til faglig, kulturell,
340 og samfunnsmessig utveksling, er det avgjørende at utenlandske studenter i Norge blir godt
341 integrert i studiemiljøene. Integrering av internasjonale studenter i Norge bidrar til viktige
342 elementer i utdanning gjennom for eksempel kollokviégrupper, gruppearbeid og lignende. I
343 sitt arbeid med integrering er det viktig at institusjonene forholder seg til mangfoldet i den
344 internasjonale studentmassen og legger til rette for integrering uavhengig av språk,
345 økonomi og kulturell bakgrunn.

346
347 Sosial integrering av utenlandske studenter i studentmiljøet er viktig. Institusjonene må gi
348 gode rammevilkår for organisasjoner som jobber aktivt med integrering av internasjonale
349 studenter som blant annet Erasmus Student Network, International Students' Union og
350 lignende organisasjoner.
351 Institusjonene skal bidra til integrering og tilrettelegging for deltakelse gjennom tilpasset
352 undervisningsopplegg, faddergrupper også på masterstudier, mentorordninger for
353 innreisende studenter, tilpasset rådgivning, og et semesterstartsopplegg som legger til rette
354 for et godt møte mellom norske og internasjonale studenter.

355
356 Institusjonene skal også fra sin side tilrettelegge for internasjonale studenters sosiale
357 integrering i studentliv og studentforeninger ved at disse har økonomiske forutsetninger til
358 flerspråklige og internasjonalt orienterte aktiviteter.

³ Samspill mellom utdanning, forskning og innovasjon. En viktig del av Eus 2020-strategi

359
360 Institusjonene må tilrettelegge for deltagelse fra internasjonale studenter i demokratiske
361 prosesser og organer, kvalitetssikring og studieutvikling. Oversettelse skal tilbys med
362 bistand fra institusjonen ved behov.

363 **6.3 Internasjonale kurs og program**

364 Norske institusjoner bør utvikle minst ett program på både bachelor- og masternivå på et
365 annet språk enn norsk (ikke inkludert språkfag). Dette for å bidra til en bedre og mer
366 forankret internasjonalisering ved norske institusjoner og fagmiljø. Erfaringer fra Finland
367 viser at det er et spesielt stort potensiale innenfor engelskspråklige profesjonsutdanninger
368 på bachelornivå.

369 *6.3.1 Språkkurs*

370 Alle universiteter og høyskoler skal tilby gratis norskkurs til alle internasjonale studenter og
371 ansatte. Norsk kunnskaper er avgjørende for studenter og ansattes mulighet til integrering
372 og interaksjon, og bidrar slik til økt kunnskapsspredning, bedre kultur- og
373 samfunnsformidling og gir mulighet til å bli i Norge etter endt utdanning.

374 *6.3.2 Språkkurs for utvekslende*

375 Tilbudet av språkkurs for utvekslende er i dag ikke dekkende, med tilbud om sommerkurs
376 ved NTNU og Universitetet i Oslo. Den geografiske spredningen av tilbudet må økes, med
377 sikte på å tilby lignende sommerkurs ved flere høyere utdanningsinstitusjoner i Norge. Med
378 samme formål må flere institusjoner gå inn for å avholde TOEFL-tester (Test Of English as
379 Foreign Language), som nå kun avholdes i Drammen og Moss.

380 *6.3.3 Oppholdstillatelse og arbeidsmuligheter*

381 Innvekslingsstudenter bør automatisk få arbeidsvisum inkludert i studievisumet så lenge
382 man kan vise til aktiv studentstatus og progresjon.

383
384 NSO mener at regler for visumfornyelse bør legges om slik at visum gis for lengre perioder
385 basert på inntektsstrøm, i motsetning til tilgjengelige midler på et visst tidspunkt. Studenter
386 og ansatte som kommer for kortere innveksling bør få hurtigbehandlet søknader om
387 oppholdstillatelse.

388 *6.3.4 Internasjonale kontorer og internasjonal kompetanse*

389 NSO mener institusjonene må ta ansvar for at en fagstab, kontor eller avdeling innehar
390 kompetanse og kapasitet til å nå mobilitetsmålene satt av KD. Slike enheter skal være
391 rådgivende organ for studenter som ønsker å reise ut, samtidig som det skal være et
392 førstelinjetilbud for internasjonale studenter ved institusjonen. Enten alene, eller i samarbeid
393 med andre, må gode og oversiktlige samarbeidsavtaler med utenlandske institusjoner
394 opprettes og formidles til studentene.

395
396 NSO mener institusjonene også har et ansvar for å samle og dele erfaringer fra studenter
397 som har vært på utveksling til kommende utvekslingsstudenter. Basert på
398 tilbakemeldingene fra tidligere utvekslingsstudenter bør utvekslingsavtaler mellom
399 institusjonene jevnlig revideres for å sikre at de holder høy faglig kvalitet.

400 **6.4 SIU**

401 Senter for internasjonalisering av utdanning (SIU) har som sin kjernevirksomhet å fremme
402 internasjonalt samarbeid gjennom hele utdanningsløpet. SIU skal i sitt arbeid bidra til

403 spredning av gode praksiser og løsninger mellom institusjonene, bistå institusjonene i sitt
404 arbeid for kvalitetsheving av sin internasjonalisering, og som ekspert bidra til å løfte og
405 fremme diskusjonen om internasjonalisering av høyere utdanning i det offentlige rom.
406

407 NSO mener SIU i større grad enn i dag bør spre informasjon om inn- og utveksling, også til
408 vitenskapelige ansatte, samt skolere sektoren i internasjonalisering. SIU bør involveres i
409 større grad i opplæringen av styrerepresentanter i sektoren. SIU bør også utvide dagens
410 datagrunnlag om mobilitet, slik at internasjonale helgradsstudenter i Norge kan skilles fra
411 utvekslingsstudenter og utenlandske statsborgere som tar utdanning i Norge.

412 **7. Studentsamarbeid og solidaritet**

413 Menneskerettighetene gir grunnleggende føringer som har betydning også for høyere
414 utdanning og forskning. Spesielt gjelder dette ytringsfriheten og undertrykkende regimers
415 handlinger overfor studenter og forskere når det gjelder forskningstemaer,
416 forskningsresultater og mulighet for samfunnsengasjement.
417

418 Norske myndigheter bør bidra til arbeidet med å bygge opp om konvensjoner som beskytter
419 lik tilgang på høyere utdanning, bekjempelse av diskriminering, demokratisk deltakelse,
420 ytringsfrihet, retten til å organisere seg, vern av kultur, og sosiale og økonomiske rettigheter
421 for studenter og forskere. Fremst av disse er FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og
422 kulturelle rettigheter som må etterleves. Norske universiteter og høyskoler skal ha etiske
423 retningslinjer for samarbeid med næringslivet og utenlandske institusjoner i tråd med disse
424 målene.
425

426 En mer utdannet verden er en bedre verden, også for de med tilgang på utdanning fra før.
427 Derfor er det viktig at alle har lik tilgang og like muligheter innenfor høyere utdanning og
428 akademia, uavhengig av sosioøkonomisk bakgrunn.

429 **7.1 Internasjonal studentmedvirkning**

430 Alle land bør ha fungerende, uavhengige studentdemokratiske organer. Studenter skal
431 være representert i alle beslutningsorganer og relevante rådgivende organer. Mangel på
432 studentmedvirkning skader studiekvaliteten, og dermed samfunnsnyttene av høyere
433 utdanning.
434

435 *Nordiskt Ordförande Möte (NOM)* skal sikres observatørplass der det er relevant hos
436 Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd.
437

438 *European Students' Union (ESU)* er en viktig aktør i det europeiske sivilsamfunnet og kanal
439 for både norske og andre europeiske lands studenter. Norske myndigheter bør bidra med
440 en million kroner årlig til finansiering av ESU, samt bistå i tilrettelegging for at det opprettes
441 og sikres stabil finansiering til et globalt studentorgan. Det globale studentorganets oppgave
442 bør være å uttale seg på vegne av verdens studenter på globale arenaer og støtte andre
443 former for internasjonalt studentsamarbeid.

444 **7.2 Studentsamarbeid**

445 Studenter har rett til å være endringsaktører i sine samfunn. Studentbevegelser står ofte
446 først i kampen for reform og utvikling. Samarbeid på tvers av landegrensener er viktig for å
447 spre erfaringer og informasjon om studentdemokratisk arbeid for slik å styrke og motivere
448 studentdemokratier i land hvor studentenes mulighet til organisering og engasjement er

449 utfordret. Slike samarbeid gir gjensidig utbytte for de involverte parter og styrker også ens
450 egen bevegelses kapasiteter.

451

452 *Studentenes Fredspris*, som annethvert år deles ut i sammenheng med The International
453 Student Festival in Trondheim, retter oppmerksomhet mot studenter som kjemper for fred,
454 demokrati og menneskerettigheter. Prisen er et viktig tiltak både i Norge og internasjonalt
455 for å skape oppmerksomhet om studentsolidaritet. Informasjon og kunnskap om prisen bør
456 spres ytterligere.

457 **7.3 Akademisk frihet**

458 Akademikere og studenter skal sikres akademisk frihet og mulighet til å delta i
459 samfunnsdebatter. Politisk undertrykking og angrep på akademisk frihet skader kvaliteten
460 og tilliten til utdanning og forskning. NSO støtter opp om ordninger som støtter forskere og
461 studenter under undertrykking og perioder med krise og krig.

462 *7.3.1 Scholars at Risk*

463 Det internasjonale nettverket Scholars at Risk setter søkelys på akademisk frihet og
464 ytringsfrihet. Den viktigste aktiviteten i nettverket er å gi midlertidige arbeidsmuligheter
465 for akademikere som på grunn av trusler eller sensur ikke kan utføre sitt vitenskapelige
466 arbeid i hjemlandet. Flere norske utdanningsinstitusjoner har vært vertskap for forfulgte
467 forskere som har fått kommet til Norge for å arbeide med sin forskning. Flere norske
468 institusjoner bør ta i mot forskere gjennom dette nettverket og inkludere dette arbeid i sine
469 strategiske planer.

470 *7.3.2 Students at Risk*

471 Students at Risk er en prøveordning der politisk utviste studenter får fullføre utdanningen
472 sin i Norge. Det er viktig for NSO at studentene returnerer til sitt hjemland når situasjonen
473 tillater det. Om prøveordningen gir tidlige resultater og interesse, mener NSO den bør
474 utvides. Kravet om engelskkunnskaper, og for få engelskspråklige studieprogrammer i
475 Norge, begrenser hvor mange studenter ordningen når. Derfor vil NSO arbeide for å spre
476 ordningen til flere land. Målet er å spre Students at Risk til Frankrike, Spania og ett
477 engelskspråklig land, med et langsiktig mål om å innføre ordningen på et europeisk nivå.

478 **7.4 Utdanningsbistand**

479 Utdanningsbistand er den mest effektive formen for bistand og for å utjevne sosiale
480 ulikheter. Likevel lider utdanning av en økende interesse for raske målbare resultater i
481 bistandsarbeid. Bistandsarbeid må være langsiktig og brukes som et middel for å gi flere
482 muligheten til å ta høyere utdanning av høy kvalitet.

483

484 Størsteparten av norsk utdanningsbistand går til grunnutdanning. Dette er viktig for å sørge
485 for å oppnå FNs tusenårsmål. NSO mener imidlertid at bærekraftig utvikling ikke kan
486 oppnås dersom høyere utdanning og forskning neglisjeres. Andelen av det norske
487 bistandsbudsjettet til oppbygging av høyere utdanning og forskningsmiljøer må økes for å
488 bygge opp sterke fagmiljøer i utviklingsland.

489 *7.4.1 Kvoteordningen*

490 Kvoteordningen bør opprettholdes med vekt på utvikling primært og internasjonalisering
491 sekundært, samt mer oppmerksomhet på institusjonenes behov for utvikling. Ordningen må
492 bli mer fleksibel både for studenter og institusjoner. Lånkassens rolle i kvoteordningen bør

493 avvikles, og administrativ ansvar overføres til SIU.

494 *7.4.2 FNs tusenårsmål og Post-2015 Agenda*

495 NSO vil arbeide for å få høyere utdanning inn som et mål i FNs neste runde med
496 tusenårsmål for utdanning. Høyere utdanning er en avgjørende faktor for utvikling. For å
497 sikre tilgang på grunnskole, trengs godt utdannede lærere. Et godt helsevesen er avhengig
498 av helsepersonell med høyere utdanning og bygging og vedlikehold av infrastruktur er
499 avhengig av ingeniører.

500

501 Målet bør ta for seg en utvidelse av tilgangen på høyere utdanning, samt mangfoldet i
502 studentmassen. Mangfoldsindikatorer kan omfatte blant annet kjønn, minoritetsbakgrunn og
503 bosted.

1 **VEDLEGG 2: ENDRINGSFORSLAG**

2

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
1	Ja	3-4	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Science knows no country, because knowledge belongs to humanity, and is the torch which illuminates the world. – Louis Pasteur				
<i>Strykning</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret ser ikke på dette sitatet som en nødvendig del av plattformen og foreslår derfor å stryke dette.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

3

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
2	Ja	6-9	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Norsk studentorganisasjon (NSO) representerer om lag 220 000 studenter og denne plattformen dekker de kravene og målene organisasjonen har til det internasjonale perspektivet i høyere utdannings- og forskningspolitikk. Andre politiske dokumenter vil supplere og utdype politikken i denne plattformen.				
<i>Strykning</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret mener at beskrivelser av organisasjonens dokumenter ikke er nødvendig eller hensiktsmessig i en politisk plattform. Landsmøtet gjorde samme endring i utdanningspolitisk plattform og velferdspolitisk plattform, derfor foreslås det å stryke dette også i plattform for organisering og dimensjonering i høyere utdanning.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

4

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
3	Nei	11-28	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Norsk høyere utdanning skal være internasjonalt orientert, forskningsbasert og samfunnsrelevant. Internasjonalisert høyere utdanning gir økt samfunnsnytte, både i og utenfor landets grenser. Med internasjonalisering mener vi å gjøre utdanningen internasjonalt orientert og				

relevant. Gjennom internasjonalisering av utdanning øker vi vår kunnskap om og forståelse av verden og andre menneskers perspektiv og situasjon. Internasjonalisering muliggjør økt kunnskapsspredning, faglig utvikling og nyvinning i et globalt fellesskap. Et globalt kunnskapsfellesskap vil, i større grad enn kunnskapsmiljøer i enkeltland, bidra til å løse menneskehetens utfordringer og sammen skape økt samfunnsnytte.

Tilgang og mangfold er bærebjelker i et moderne utdanningssystem. Studenter, uansett bakgrunn, må sikres lik rett og like muligheter til høyere utdanning. Dette gjelder både for studenters tilgang til internasjonalisert utdanning og mobilitet, og menneskers tilgang på utdanning utenfor Norge. Internasjonalt mangfold i student- og forskermassen styrker kvaliteten i fagmiljøer og gir bedre grunnlag for kunnskapsspredning.

Studenters muligheter til å organisere seg og bli endringsaktører i sine samfunn skal sikres.

Endring

Omformulering av hele innledningen til å fremme de prinsipielle meningene i plattformen

Eventuell ny tekst

Internasjonalisering er en kilde til samhold, økt samfunnsnytte, nye impulser og kulturell utveksling på tvers av landegrensene. Satsing på internasjonalisering er ikke et luksusgodt eller et overskuddsfenomen, men helt nødvendig i en globalisert verden – spesielt innenfor forskning og utdanning.

NSO mener utdanning må sees på som en menneskerett og ikke som en handelsvare. Lik rett til utdanning er en forutsetning for et rettferdig samfunn. Tilgang og mangfold er bærebjelker i et moderne utdanningssystem.

Den økte globaliseringen gjør at våre utfordringer som studenter, mer enn noen gang, henger sammen med utfordringene våre medstudenter i andre land står overfor. Global studentsolidaritet er derfor avgjørende.

NSO definerer internasjonalisering av høyere utdanning som hvordan nasjonale myndigheter og utdanningsinstitusjoner på alle nivåer møter utfordringene og mulighetene som følger av økt globalisering. Internasjonalisering av hele utdanningsløpet muliggjør økt kunnskapsspredning, faglig utvikling og nyvinning i et globalt fellesskap. Et globalt kunnskapsfellesskap bidrar i til å løse menneskehetens utfordringer, og sammen skape økt samfunnsnytte. Det setter også norske studenter i stand til å bedre håndtere globaliserte arbeidsmarkeder og akademiske miljøer, ved å gi dem den nødvendige kulturelle og faglige kompetansen.

Norsk høyere utdanning skal være internasjonalt orientert, forskningsbasert og samfunnsrelevant. Et velfungerende akademisk miljø innebærer at vitenskapelig ansatte og studenter kan forske, uttale seg og organisere seg fritt. NSO må derfor støtte opp om akademisk frihet og yringsfrihet også utenfor Norge.

Begrunnelse

Det er et ønske om å klargjøre organisasjonens overordnede prinsipper i innledningen. Derfor er det hensiktsmessig å endre hele innledningen til å passe bedre til dagens kontekst. Vi ønsker blant annet å trekke frem noen av hovedelementene fra senere i plattformen. Hvis forslaget vedtas bør også forslag 4 og 51 vedtas, fordi de sees som ivare tatt i dette forslaget.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
4	Nei	32-34	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Målet med internasjonalt samarbeid skal være økt læringsutbytte i studiene, kunnskapsspredning og økt forståelse for andre tenkemåter og perspektiver.				
<i>Strykning</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret mener at målet med internasjonalt samarbeid er tilstrekkelig redegjort for i forslag 3 (i innledningen). Vi ser på dette som en av de viktigste prinsippene i plattformen, men ser ingen grunn til gjentagelse.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
Vedtatt / Avvist				

6

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
5	Nei	34-36	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> NSO mener at internasjonale prosesser som igangsettes også skal bidra til formell og reell likhet, og at studentene skal være involvert i utviklingen og arbeidet med disse.				
<i>Endring</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i> Internasjonale organisasjoner og prosesser skal ha som mål å bidra til reell lik rett til utdanning, og arbeide for studenters finansielle, akademiske og sosiale rettigheter.				
<i>Begrunnelse</i> Fordi kapittelet tar for seg både internasjonale organisasjoner og akademiske prosesser, er det naturlig å endre teksten. Her presiseres det også tydeligere hva NSO mener skal være intensjonen til disse organisasjonene, og hva som er målet med å delta i prosessene.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
Vedtatt / Avvist				

7

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
6	Nei	50-54	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Overnasjonale strukturer for høyere utdanning er viktige fordi de bidrar til en forståelse av systemer, med en overførbarhet og en kvalitetssikring som kan allment aksepteres. Dette sikrer en tillitsbasert struktur. Arbeidet med disse strukturene må gjøres i demokratiske og representative organer. Studentmedvirkning må være formalisert for at prosessen skal være legitim				
<i>Endring</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i> Arbeidet med overnasjonale strukturer må gjøres i demokratiske og representative organer. Studentmedvirkning må være formalisert for at prosessen skal være legitim				
<i>Begrunnelse</i>				

Sentralstyret mener det ikke er nødvendig å forklare hvorfor det er viktig å delta i overnasjonale prosesser, og ser på dette som en selvfølge. Det ønskes derimot fortsatt å presisere at beslutninger om høyere utdanning må bli tatt i demokratiske og representative organer.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

8

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
7	Nei	59-110	Sentralstyret	SST

Opprinnelig tekst

2.2.1 Bologna-prosessen & European Higher Education Area

Bologna-prosessen skal bedre mulighetene for mobilitet ved å samkjøre grads- og karaktersystemene, og skape et felles europeisk utdanningsområde. Selv om det har vært store fremskritt, er det langt igjen til at EHEA (European Higher Education Area) fungerer godt. NSO anerkjenner Bologna som den viktigste arenaen for samordning av europeiske høyere utdanningssystemer i dag. NSO vil arbeide for å videreutvikle Bologna-prosessen slik at den forblir attraktiv for medlemslandene, institusjonene og studentene. Kvalitetssikring av studentsentrert læring, forutsigbarhet rundt godkjenning av grader og lik rett til utdanning bør være blant hovedvisjonene i Bologna-prosessen og er derfor der implementeringsarbeidet bør skyte fart.

Det bør opprettes et permanent Bologna-sekretariat, som finansieres felles av alle medlemslandene. Ministermøtene og konferansene bør fortatt rotere mellom medlemslandene. Samtidig bør det opprettes et fond for finansiering av felles prosjekter innenfor EHEA, for å legge til rette for en bredere deltakelse i utviklingsarbeidet.

Variierende og manglende implementering av Bologna-prosessen er hovedutfordringen i dagens EHEA. Det overordnede målet med EHEA er å ha ett felles høyere utdanningssystem. Derfor er det viktig at både land og institusjoner overholder sine forpliktelser og implementerer alt, og ikke bare de delene de liker. Det bør derfor utvikles nasjonale implementeringsplaner der medlemslandene forplikter seg til en implementering tilpasset den nasjonale konteksten. Videre bør det utvikles minstestandarder innenfor EHEA for utdanningssystemer og institusjoner, for at man skal kunne kalle seg et «Bologna-land» eller -institusjon. Bortfall av Bologna-status skal ha konsekvenser.

Bologna-prosessen har tidligere vært misbrukt i forsøk på å innføre annen politikk enn den Bologna forplikter til. Dette er svært uheldig og undergravende for utviklingen av EHEA. For å forhindre misbruk av reformer under Bologna-navnet, bør det opprettes en sentral kontrollmekanisme. En av de mest positive delene av Bologna-prosessen er økt åpenhet og sammenliknbarhet mellom land. Kontrollmekanismen bør kombineres med objektiv rapportering og landbesøk organisert av Bologna-sekretariatet. Det har vært problemer der myndigheters rapporter om status på Bologna-implementering avviker fra rapportene studentorganisasjonene sender inn.

Bologna Follow-up Group (BFUG) bør få en viktigere plass i prosessen med mulighet til å gjøre mindre implementeringsvedtak, samtidig som ministermøtene staker ut hovedkursen for EHEA og tar mer overordnede beslutninger. NSO mener det kan være gunstig med en utvidelse av tema som diskuteres i EHEA. Utdanningssystemer som når minstestandardene i Bologna-prosessen, skal sette seg videre mål for utvikling i samarbeid med BFUG og ministermøtene. Automatisk godkjenning av grader er et eksempel på slikt arbeid.

En bedret tilgang på informasjon om EHEA, virkemidler som kvalitetsrammeverket og mulighetene det gir, er avgjørende for at prosessen skal lykkes. Tilgang og spredning av informasjon om forpliktelser og systemer må spres til nasjonale myndigheter, institusjoner og arbeidsgivere. Informasjon om muligheter for studier i EHEA, studiestøtte og godkjenning må spres til både potensielle og nåværende studenter.

NSO mener Norge må benytte medlemskapet i European Association for Quality Assurance in Higher Education (ENQA) til å være i front på å overholde European Standards and Guidelines. Norge skal være et fullverdig medlem av European Quality Assurance Register for Higher Education (EQAR) gjennom NOKUT for å sikre økt åpenhet og tillit mellom de registrerte medlemmene.

Endring

Eventuell ny tekst

2.2.1 European Higher Education Area EHEA

Det overordnede målet for EHEA er at man på et europeisk nivå skal ha felles systemer for høyere utdanning, som gjør det enkelt å være student på tvers av landegrensene. I tillegg skal myndigheter og andre aktører ha lettere for å sette seg inn i hvordan høyere utdanning fungerer i andre land, slik at de kan vurdere høyere utdanning i disse.

Åpenhet og gjennomsiktighet på tvers av landene i EHEA er grunnleggende forutsetninger for samarbeid og tillit til hverandres utdanningssystemer. EHEA skal arbeide med å utvikle felles løsninger og målsetninger innenfor områdene gradssystem, kvalitetssikring, godkjenning, livslang læring, mobilitet, relevans og mangfold.

NSO mener at hensynet til studentsentrert læring (Student Centered Learning – SCL) skal ligge til grunn for alt arbeid i EHEA. Det er derfor viktig for NSO at norske myndigheter, gjennom sin deltakelse i EHEA, kjemper for dette perspektivet, og at dette skal gjennomsyre alt arbeid. NSO forventer at norske myndigheter fremmer betydningen av samarbeidet i EHEA. EHEA må være en prioritet for alle medlemsland for å fungere som et felles prosjekt. NSO forventer også at norske myndigheter går foran og demonstrerer og forventer at alle medlemsland inkluderer sine nasjonale studentorganisasjoner i nasjonale debatter på disse områdene, og lytter til studentenes meninger.

Samarbeidspartnerne i EHEA* [FOTNOTE: ESU, EUA, EURASHE, ENQA, EI, EU, CoE, Business Europe] er viktige for fremdriften av prosessene i EHEA og for debatten på de ulike områdene. Likevel er det helt avgjørende at beslutninger tas av medlemslandene gjennom *Ministtermøtet*.

Det er nødvendig for legitimiteten til EHEA at det utarbeides ordninger med konsekvenser for medlemsland som faller for langt etter i innføringen av felles løsninger, eller ikke viser vilje til å bruke disse løsningene.

Begrunnelse

Dagens kapittel tar for seg veldig mange virkelighetsbeskrivelser og forklaringer på hvordan ting fungerer i Bologna-prosessen og i EHEA. Sentralstyret mener at det nye forslaget i større grad beskriver NSOs påvirkningsmuligheter og holdninger opp mot EHEA.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

9

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
8	Ja	112-114	Sentralstyret	SST

<i>Opprinnelig tekst</i> Rangeringer som måler kvantitative parameter med liten eller ingen reell korrelasjon med utdanningskvaliteten på institusjonene, bør ikke gis anerkjennelse som verktøy for vurdering og sammenlikning av institusjoner.
<i>Endring</i>
<i>Eventuell ny tekst</i> Rangeringer som bygger på en utvelgelse og vektlegging av noen kvantitative parameter – og har liten eller ingen reell sammenheng med utdanningskvaliteten på institusjonene – skal ikke anerkjennes som verktøy for vurdering og sammenlikning av institusjoner.
<i>Begrunnelse</i>
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>
<i>Vedtatt / Avvist</i>

10

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
9	Nei	115-119	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Tradisjonelle internasjonale rangeringer bygger på en utvelgelse og vektlegging av noen kvantitative kriterier og en sammenlikning av institusjoner som har svært ulike profiler. NSO mener vi bør fortsette utviklingen av flere kvalitative indikatorer, men ikke ta sikte på å bruke dette til rangering. Bruken av indikatorene skal bidra til kvalitetsutvikling på institusjonene.				
<i>Endring</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i> NSO mener vi må fortsette utviklingen av flere kvalitative indikatorer. Bruken av indikatorene skal bidra til kvalitetsutvikling på institusjonene.				
<i>Begrunnelse</i> Den første setningen ansees som ivaretatt i forslag 8. Resten er for å ytterligere presisere at bruken av indikatorer først og fremst skal benyttes til kvalitetsutvikling internt.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

11

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
10	Ja	128	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Erasmus-programmene har kanskje vært det viktigste økonomiske hjelpemiddelet for å binde sammen utdanningssystemer i Europa.				
<i>Strykning</i> Strykning av ordet kanskje				
<i>Eventuell ny tekst</i> Erasmus-programmene har vært det viktigste økonomiske hjelpemiddelet for å binde sammen utdanningssystemer i Europa.				
<i>Begrunnelse</i> Erasmus-programmet har uten tvil vært det viktigste økonomiske hjelpemiddelet. Det				

har gitt en stor andel studenter muligheten til å utveksle.
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>
Vedtatt / Avvist

12

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
11	Ja	129-130	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Fraværet av skolepenger for Erasmusstudenter og rene stipender er avgjørende for mobilitet, spesielt fra land der en ikke får støtte til skolepenger eller ta med seg egen studiestøtte ut.				
<i>Endring</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i> Fraværet av skolepenger for Erasmusstudenter, og rene stipender, er avgjørende for mobilitet – spesielt fra land der en ikke får studiestøtte eller støtte til skolepenger for å studere i utlandet.				
<i>Begrunnelse</i> Opprydning av setningen, fordi «å ta med seg studiestøtte ut» ikke er like forståelig.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
Vedtatt / Avvist				

13

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
12	Nei	135-137	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Erasmus+ har likevel rom for forbedringer. I dagens ordning settes stipendbeløpet av opprinnelseslandet. Dette gjør det svært vanskelig for studenter fra land med lavere kostnadsnivå enn det norske til å utveksle til oss.				
<i>Strykning</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret mener at intensjonen i forslaget er tilstrekkelig bevart i setningen som står etter denne. Det er viktigere å poengtere at stipendet skal dekke reelle kostnader. I dagens ordning er det allerede tilrettelagt for at man får mer i støtte utfra levekostnader i landet man skal utveksle til.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
Vedtatt / Avvist				

14

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
13	Ja	138-139	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Stipendet bør være på et nivå som gjør at det dekker alle kostnader forbundet med oppholdet.				
<i>Tillegg</i>				

Legge til Erasmus
<i>Eventuell ny tekst</i> Erasmus-stipendet skal være på et nivå som gjør at det dekker alle kostnader forbundet med oppholdet.
<i>Begrunnelse</i> For å presisere at det er snakk om Erasmus-stipendet.
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>
Vedtatt / Avvist

15

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
14	Nei	139-140	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Lånegarantiordningen bør avvikles eller legges om til rent stipend				
<i>Tillegg</i> Tillegg av hvilken lånegarantiordning				
<i>Eventuell ny tekst</i> Lånegarantiordningen for masterstudenter skal legges om til rent stipend for å bidra til økt mobilitet.				
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret ønsker å presisere hvilken lånegarantiordning det er snakk om, fordi denne kan forveksles med lånegarantiordningen som ble vedtatt i 2016, og knytter banker, finansinstitusjoner og andre som kan bistå film- og spillprodusenter, museer, festivaler, musikkartister og andre med lånefinansiering av prosjekter. Låneordningen er midlertidig bedre enn ingen mulighet til finansiering, så det er ikke ønskelig å avvikle denne, men å gjøre den om til stipender.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
Vedtatt / Avvist				

16

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
15	Nei	152-155	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Et viktig kunnskapspolitisk mål er at flere studenter kan ta et praksisopphold i utlandet, for eksempel ved å være praktikant ved en ambassade. Norske utdanningsinstitusjoner må legge til rette for at man kan ta praksis i utlandet, blant annet gjennom å gi studiepermisjon. Dagens praktikanter ved UD's ambassade må også ha rett til Erasmus Placement-stipend.				
<i>Endring</i> Presiserer at det er snakk om å gi studiepoeng for obligatorisk praksis gjennomført i utlandet.				
<i>Eventuell ny tekst</i> Når det gjelder profesjonsstudier som krever praksis, skal også praksisopphold i utlandet bli godkjent. Alle studenter som gjennomfører obligatorisk praksis utenfor Norge bør få studiepoeng og ha rett på en stipendordning, med forbehold om at utdanningsinstitusjonene har godkjent praksisstedet.				

Det bør oppfordres til praksis i utlandet til studenter på studieretninger som ikke krever praksis i utgangspunktet. Hvis det ikke er mulig å innlemme utenlandsk praksisopphold i graden, bør institusjonene bevilge studiepermisjon.

Utdanningsinstitusjonene skal ha plikt til å opplyse om praksismuligheter til sine studenter. Saksbehandlingen rundt praksisopphold i utlandet må forenkles.

Begrunnelse

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

17

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
16		159-161	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
OECD har et snevert syn på høyere utdanning. Dersom OECDs råd skal være relevante og uavhengige anbefalinger, må deres syn på høyere utdanning endres.				
<i>Strykning</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
<i>Begrunnelse</i>				
Sentralstyret mener det er uheldig med formuleringer som at OECD har et snevert syn på høyere utdanning, og at deres råd og anbefalinger ikke skal være relevante før dette endres.				
Objektive funn fra OECD kan være nyttige som sammenligning, men det er også viktig at man ikke slavisk utvikler politikk utfra deres anbefalinger. OECD-resultater er som regel meget objektive og faktaorienterte, og tar ikke hensyn til ulike faktorer som NSO mener skal ha betydning for beslutninger.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

18

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
17	Nei	181-182	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
Flere land satser kun på å tiltrekke seg internasjonale «toppstudenter».				
<i>Strykning</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
<i>Begrunnelse</i>				
Sentralstyret mener intensjonen kommer frem av at mangfold i studentmassen er viktig, uten å trekke frem negativ politikk og hva man ikke skal gjøre.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

19

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
18	Nei	183-184	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Interaksjon med internasjonale studenter gjør alle studenter bedre, ikke bare toppstudentene.				
<i>Strykning</i> Strykning av begrepet «toppstudentene»				
<i>Eventuell ny tekst</i> Interaksjon med internasjonale studenter er nyttig for studentmassen som en helhet.				
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret mener intensjonen kommer frem av at mangfold i studentmassen er viktig, uten å trekke frem negativ politikk og hva man ikke skal gjøre.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

20

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
19	Nei	187-193	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Rådgivning og mobilitet før høyere utdanning er en forutsetning for å nå disse målene. ANSA (Association of Norwegian Students Abroad) og SIU (Senter for internasjonalisering av utdanning) bør gis mer statlige midler for det informasjonsarbeidet de gjør for potensielle studenter. For å internasjonalisere høyere utdanning, må skolesystemet internasjonaliseres. Elever med internasjonal erfaring får ofte mer internasjonal erfaring senere. Utdanningsdirektoratet skal i samarbeid med SIU utarbeide en plan for internasjonalisering av skolen.				
<i>Endring</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i> For å oppnå at flere studenter drar på utveksling, kreves det en helhetlig tilnærming til mobilitet gjennom hele utdanningssystemet, fra grunnskole til høyere utdanning, samt rådgivning. Det må derfor gis mer statlige midler til informasjonsarbeid om mulighetene for utveksling. Dette krever at det utarbeides en nasjonal strategi for internasjonalisering.				
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret velger en litt rundere formulering rundt støtte til organisasjoner, som informerer om utveksling og ønsker å trekke frem at hele utdanningsløpet skal legge til rette for mobilitet. Vi ønsker også å si at det skal utarbeides en strategi for internasjonalisering i skolen, uten å peke på hvem som bør ha ansvaret.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

21

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
20	Nei	195-197	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Ved mobilitet skal vertsnasjonen eller vertsinstitusjonen ha det overordnede ansvaret for tilrettelegging for internasjonale studenter. I mellomtiden bør SIU dekke ekstrakostnader for inntil 12 måneders utveksling per studienivå for studenter med				

funksjonsnedsettelse.
<i>Endring</i>
<i>Eventuell ny tekst</i> Det er avgjørende at det finnes gode støtteordninger for studenter med nedsatt funksjonsevne. Disse støtteordningene må også synliggjøres bedre.
<i>Begrunnelse</i> Slik det står i dag er intensjonen i forslaget ikke tydelig nok. Sentralstyret mener videre at SIU ikke nødvendigvis skal være de som dekker ekstrakostnader knyttet til funksjonsnedsettelse, men for eksempel Lånekassen eller ekstrastipender gjennom Erasmus+.
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>
Vedtatt / Avvist

22

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
21		212-214	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Det mangler konkrete planer og mål for norsk internasjonalisering av høyere utdanning. Stortingsmeldingen fra 2009 har i liten grad blitt fulgt opp, og er utdatert. NSO ønsker at en stortingsmelding om høyere utdanning skal definere konkrete mål for internasjonalisering.				
<i>Strykning</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
<i>Begrunnelse</i> Punktet er i dag utdatert. Mange ting har skjedd på internasjonaliseringsfeltet, og det finnes mer konkrete planer for internasjonalisering. Det kommer også en ny stortingsmelding om kvalitet i utdanningen i februar, og potensielle endringer i plattformen må derfor sees i lys av denne.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
Vedtatt / Avvist				

23

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
22	Nei	216-217	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> NSO mener norske utdanningsinstitusjoner skal ha et mål om at minimum 30 % av studentene på institusjonene skal få internasjonal erfaring gjennom studier i utlandet.				
<i>Endring</i> Presisering at målet med 30% utveksling skal komme nasjonalt				
<i>Eventuell ny tekst</i> NSO mener norske utdanningsinstitusjoner skal ha et mål om at flest mulig skal få internasjonal erfaring gjennom studier i utlandet. Det skal settes et nasjonalt mål om at minimum 30 prosent av studentene på hver institusjon skal ta deler av studiene i utlandet innen 2020.				
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret mener det skal komme nasjonalt press på utdanningsinstitusjonene angående deltagelse i utveksling. EU har et mål om at tallet på utvekslingsstudenter				

skal nå 20 prosent innen 2020. Fordi Norge er et land med gode lån og stipendordninger som legger til rette for utveksling, mener vi det fortsatt er viktig å holde på målet om 30 prosent, selv om det er en vei å gå. Vi har valgt å sette målet til 2020 fordi vi mener at dette skal være en overgang frem mot eventuell opt-put utveksling som bør sikre at antall studenter på utveksling vil nå et høyere tall. Se forslag 24.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

24

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
23		217-218	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
Det skal også tilrettelegges for at flere får ta en hel grad i utlandet				
<i>Tillegg</i>				
Legge til lengre opphold				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
Det skal også tilrettelegges for at flere får ta lengre opphold eller hele grader i utlandet				
<i>Begrunnelse</i>				
Lengre utvekslingsopphold bør legges til rette for, fordi det gir økt utbytte av oppholdet og mulighet til å utforske en annen kultur.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

25

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
24		221	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
<i>Tillegg</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
For å sikre høy grad av mobilitet, skal norske høyere utdanningsinstitusjoner innføre opt-out-utveksling. Det innebærer at utveksling blir en del av studieløpet. For å få fritak fra utvekslingsoppholdet må studenten få innvilget søknad om dette.				
<i>Begrunnelse</i>				
Ideen om at utveksling skal være normen i høyere utdanning har blitt diskutert mye i sektoren det siste året. Sentralstyret mener at en slik ordning er en god måte å sikre at flere studenter drar på utveksling.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

26

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
25		221	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
<i>Tillegg</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i>				

NSO mener at et semester med 30 frie studiepoeng gjør at flere får mulighet til å utveksle. Der dette ikke er mulig bør kortere praksisopphold i utlandet inkluderes i utdanningsløpet.
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret mener at et semester med 30 frie studiepoeng gjør det lettere for flere å kunne dra på utveksling. Dette gjelder spesielt rammeplanstyrte studier. Det er ikke alltid mulig å gjennomføre dette i henhold til rammeplaner. Derfor ønsker vi at praksisopphold i utlandet inkluderes i utdanningsløpet, for å sikre muligheter til internasjonal erfaring.
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>
Vedtatt / Avvist

27

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
26	Nei	221-221	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
<i>Tillegg</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i> Utvekslingsopphold kortere enn 3 måneder skal telles i en egen statistikk og bør gi noen grad av uttelling i finansieringssystemet.				
<i>Begrunnelse</i> Nøytral formulering mellom faglig og praksisutveksling.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
Vedtatt / Avvist				

28

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
27	Nei	232-241	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> NSO mener at en særskilt satsning på noen land og regioner ikke burde være en del av mobilitetsstrategiene ved norske institusjoner. Bredde og variasjon øker verdien av studentmobilitet ved at det skaper nye perspektiver. Norsk studiestøtte skal være nøytralt utformet og kunne mottas for studier i hvilket som helst land. For studenter fra utvalgte samarbeidsland med mangelfulle studiestøtteordninger kan Norge finansiere mobilitetsstipender om dette er nødvendig for å sikre mobilitet til Norge. Kortere studieopphold i utlandet skal skje i samarbeid med lokale utdanningsinstitusjoner.				
<i>Endring</i> Endring av NSOs politikk på strategiske samarbeid vs. utviklingssamarbeid				
<i>Eventuell ny tekst</i> NSO mener det er viktig med bilaterale samarbeid med strategiske satsningsland, for å sikre tilgang på kunnskap og kompetanse. Det bidrar til økt internasjonalisering, kvalitet og relevans i norsk utdanning og forskning. Samtidig mener NSO at utdanning er et av de viktigste utviklings- og bistandspolitiske				

virkemidler vi har. Norge skal over bistandsbudsjettet finansiere utdanning og opphold, gjennom mobilitetsstipender, for studenter fra det globale sør. Dette skal bidra til at studentene, gjennom utdanning i Norge, kan tilegne seg de nødvendig kunnskapene for å drive utvikling i hjemlandet.

Bredde og variasjon øker verdien av studentmobilitet ved at det skaper nye perspektiver.

Begrunnelse

Sentralstyret mener at det både er viktig for økt internasjonalisering at man retter søkelyset på samarbeid med strategiske satsningsland, uten at dette skal gå på bekostning av utviklingsperspektivet som kom med kvoteordningen. Vi ønsker at intensjonen og styrken av kvoteordningen skal gjenoppstå gjennom mobilitetsstipend via bistandsbudsjettet. Denne må sees i sammenheng med forslag om strykning av linje 489-493 om kvoteordningen (forslag 61).

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

29

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
28	Nei	247	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
<i>Tillegg</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
Det skal legges bedre til rette for at studenter kan benytte seg av andre muligheter for utveksling, utenom de faste avtaler som finnes ved sine utdanningsinstitusjoner, slik som en kan med Free-movers ordninger. [FOTNOTE: Internasjonale studenter kan studere ett, eller to semester på en institusjon uten å være en del av et bestemt utvekslingsprogram eller avtale]				
<i>Begrunnelse</i>				
Per i dag er det ofte vanskelig å dra på utveksling utenfor de rammene institusjonen har satt, selv om man gjennom Free-mover-ordninger kan finne gode løsninger som passer med utdanningsløpet.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
Vedtatt / Avvist				

30

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
29	Ja	249	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
Dette gjelder også for studier utenfor Norden				
<i>Strykning</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
<i>Begrunnelse</i>				
Unødvendig spesifisering.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				

Vedtatt / Avvist

31

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
30	Ja	256-257	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
Begrensningene i førsteårsstøtte ser NSO på som en hindring for en vellykket norsk BRIKS-strategi (Brasil, Russland, India, Kina og Sør-Afrika).				
<i>Strykning</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
<i>Begrunnelse</i>				
Man kan nå motta støtte for første år på en bachelor, selv om dette ikke tilsvarer første år på en bachelor i Norge. Punktet er derfor utdatert.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
Vedtatt / Avvist				

32

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
31	Nei	259-263	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
Støtte til sommerskoler og språkopplæring i utlandet bør utvides og gjøres mindre rigid. Ordningen med to tilretteleggingssemester bør utvides til å gjelde alle ikke-vestlige land, samt India og Sør-Afrika. Som et tiltak for økt dobbeltkompetanse skal det gis støtte til språkskoler i utlandet i følgende språk, også utenom studentens vanlige studieløp: Tysk, russisk, kinesisk og portugisisk. Skolene må være godkjent i hjemlandet				
<i>Strykning</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
<i>Begrunnelse</i>				
Dette er gjeldende praksis i dag. Dermed er punktutdatert.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
Vedtatt / Avvist				

33

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
32	Nei	266-268	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
For å verne om gratisprinsippet i Norge er det spesielt viktig å bevare eller gjeninnføre dette i land Norge ofte sammenlikner seg med.				
<i>Tillegg</i>				
Legge til støtte til andre lands kamp mot skolepenger				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
For å verne om gratisprinsippet i Norge, er det viktig å støtte opp om andre land og studentorganisasjoners kamp mot skolepenger, blant annet gjennom deltagelse i globale kampanjer.				
<i>Begrunnelse</i>				
NSO har ingen mulighet til å direkte gjeninnføre gratisprinsippet i andre land.				

Sentralstyret mener også det er viktig å kjempe for gratis og lik rett til utdanning for alle, ikke bare land Norge ofte sammenligner seg med. Det er heller ønskelig med en formulering om solidaritet med andre land og studentorganisasjoner som kjemper mot skolepenger. Med deltagelse i globale kampanjer refereres det til kampanjen Fund Our Future, som NSO var deltagende og bidragsytende til i løpet av høstsemesteret.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

34

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
33	Nei	275-276	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
Norge bør skaffe EU-status for norske studenter i Storbritannia ved setting av skolepengesatser.				
<i>Strykning</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
<i>Begrunnelse</i>				
Folkeavstemmingen om britisk medlemskap i EU, kommer til å lede til endringer som gjør at EU status kanskje ikke blir den riktige måten å støtte norske studenter i Storbritannia.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

35

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
34	Ja	289	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
<i>Tillegg</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
Norske utdanningsinstitusjoner skal selv står fritt til å velge egen språkpolitikk. Dette gir mulighet for å likestille engelsk med norsk som arbeidsspråk. Uavhengig av institusjonens språkpolitikk bør det sikres at viktig informasjon er tilgjengelig både på norsk og engelsk.				
<i>Begrunnelse</i>				
Dette kan bedre inkludering av utenlandske studenter og ansatte, øke antallet siteringer, bedre muligheten for samarbeid med høyere utdannings- og forskningsinstitusjoner. Vi lever i en stadig mer globalisert verden. For å kunne tilpasse oss en verden i forandring bør vi etterstrebe å bli mer internasjonale, også når det gjelder språk på egen institusjon.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

36

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
35	Nei	300-302	Sentralstyret	SST

<i>Opprinnelig tekst</i> Studenttillitsvalgte ved partnerinstitusjoner bør møtes jevnlig, og være representert i organer som tar for seg partnersamarbeid.
<i>Strykning</i> Strykningen av at de bør møtes jevnlig
<i>Eventuell ny tekst</i> Studenttillitsvalgte ved partnerinstitusjoner skal være representert i organer som tar for seg partnersamarbeid.
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret ser ikke på det som nødvendig at studenttillitsvalgte ved program- og partnerinstitusjon skal møtes jevnlig.
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>
Vedtatt / Avvist

37

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
36	Nei	320-323	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> NSO mener at norske universiteter og høyskoler skal legge til rette for at studenter innenfor samme studiespesialisering skal kunne bruke de eksisterende utvekslingsavtalene til andre institusjoner. Dette skal bidra til bedre kvalitetssikring og ressursutnyttelse av tilbudene ved at ikke hver institusjon trenger å ha egen avtale innen samme studieprogram.				
<i>Strykning</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
<i>Begrunnelse</i> Dette forslaget kan lede til at institusjoner ikke har insentiv til å styrke sine avtaler, fordi de kan benytte seg av andres avtaler. Det blir negativt for utformingen av flere og bedre avtaler.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
Vedtatt / Avvist				

38

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
37	Ja	324	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Kunnskapstriangelet og praksis				
<i>Strykning</i> Strykning av praksis				
<i>Eventuell ny tekst</i> Kunnskapstriangelet				
<i>Begrunnelse</i> Kapittelet handler ikke om praksis, slik vi tolker det. Derfor foreslås det å stryke praksis.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
Vedtatt / Avvist				

39

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
38	Ja	336-362	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Integrering				
<i>Endring</i> Endring fra integrering til inkludering i hele kapittelet				
<i>Eventuell ny tekst</i> Inkludering				
<i>Begrunnelse</i> Integrering handler om at minoritetskulturen skal bli del av majoritetskulturen, mens inkludering handler om at majoritetskulturen tilrettelegging for at minoritetskulturen får utfolde seg på egne premisser. Vi ønsker et multikulturelt akademia hvor man inkluderer i stedet for å integrere. Dette forslaget skal være gjennomgående i plattformen.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

40

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
39	Nei	351-354	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Institusjonene skal bidra til integrering og tilrettelegging for deltakelse gjennom tilpasset undervisningsopplegg, faddergrupper også på masterstudier, mentorordninger for innreisende studenter, tilpasset rådgivning, og et semesterstartsopplegg som legger til rette for et godt møte mellom norske og internasjonale studenter.				
<i>Tillegg</i> Legge til faglig og sosialt				
<i>Eventuell ny tekst</i> Institusjonene skal bidra til integrering og tilrettelegging for deltakelse gjennom tilpasset undervisningsopplegg, faddergrupper også på masterstudier, og mentorordninger for innreisende studenter. Institusjonene skal også ha en tilpasset rådgivning, og et semesterstartsopplegg som legger til rette for et godt møte mellom norske og internasjonale studenter, faglig og sosialt.				
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret ønsker å presisere at det er viktig med både faglig og sosial tilrettelegging for internasjonale studenter.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

41

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
40	Ja	369	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> 6.3.1 Språkkurs				
<i>Strykning</i> Strykning av ordet kurs				
<i>Eventuell ny tekst</i> Språk				
<i>Begrunnelse</i>				

Det er ønskelig med et samlekapittel om språk. Sentralstyret syns ikke at det er nødvendig å skille disse to kapitlene.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

42

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
41	Nei	370	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Alle universiteter og høyskoler skal tilby gratis norskurs til alle internasjonale studenter og ansatte.				
<i>Tillegg</i> Legge til kurs i akademisk kultur				
<i>Eventuell ny tekst</i> Alle universiteter og høyskoler skal tilby gratis norskurs, samt kurs i akademisk kultur til alle internasjonale studenter og ansatte.				
<i>Begrunnelse</i>				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i> Problemer med forskjellige akademiske kulturer er et problem i sektoren. Forskjellige forventninger til siteringer og kildehenvisninger er et eksempel på dette.				
Vedtatt / Avvist				

43

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
42	Nei	373	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
<i>Tillegg</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i> Det må fortsatt være mulig å ta eksamen på engelsk i et hvilket som helst fag.				
<i>Begrunnelse</i> Både internasjonale studenter og norske studenter som har hatt store deler av pensum på engelsk, kan ha stor fordel av å kunne avgi eksamen på engelsk.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
Vedtatt / Avvist				

44

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
43	Ja	374	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> 6.3.2 Språkkurs for utvekslende				
<i>Strykning</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
<i>Begrunnelse</i> Det er ønskelig med et samlekapittel som tar for seg språk.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				

Vedtatt / Avvist

45

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
44	Ja	375-376	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Tilbudet av språkkurs for utvekslende er i dag ikke dekkende, med tilbud om sommerkurs ved NTNU og Universitetet i Oslo.				
<i>Strykning</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i> Tilbudet av språkkurs for utvekslende er i dag ikke dekkende.				
<i>Begrunnelse</i> Intensjonen i teksten er bevart og strykningen er kun å fjerne overflødig tilleggsinformasjon.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
Vedtatt / Avvist				

46

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
45	Ja	379	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Med samme formål må flere institusjoner gå inn for å avholde TOEFL-tester (Test Of English as Foreign Language), som nå kun avholdes i Drammen og Moss.				
<i>Strykning</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i> Med samme formål må flere institusjoner gå inn for å avholde TOEFL-tester (Test Of English as Foreign Language).				
<i>Begrunnelse</i> Overflødig tilleggsinformasjon				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
Vedtatt / Avvist				

47

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
46	Nei	381-382	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Innvekslingsstudenter bør automatisk få arbeidsvisum inkludert i studievisumet så lenge man kan vise til aktiv studentstatus og progresjon.				
<i>Endring</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i> Internasjonale studenter skal automatisk få arbeidsvisum inkludert i studievisumet, så lenge man kan vise til aktiv studentstatus og progresjon. Internasjonale studenter skal ha lik mulighet som norske studenter til å arbeide ved siden av studiene. Prosessen rundt avklaring av økonomisk situasjon for studenter utenfor EU/EØS må forenkles og tydeliggjøres.				
<i>Begrunnelse</i>				

Muligheten til å arbeide for å finansiere utdanningen sin er et prinsipp for lik rett til utdanning. Per i dag må studenter utenfor EU/EØS vise til at de har i overkant av 100 000 NOK på en norsk bankkonto for å sikre at de har noe å leve av i studietiden. Disse pengene er ment å brukes av studenten under oppholdet, men kan ofte være låst i lang tid før lånekassen får verifisert det. I mellomtiden har studenten ingenting å leve av. Sentralstyret mener også at internasjonale studenter skal ha mulighet til å jobbe ved siden av studiene på lik linje med norske studenter.

Redaksjonskomiteens innstilling

Vedtatt / Avvist

48

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
47		390	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
NSO mener institusjonene må ta ansvar for at en fagstab, kontor eller avdeling innehar kompetanse og kapasitet til å nå mobilitetsmålene satt av KD.				
<i>Endring</i>				
Presisering av rollen til internasjonalt kontor				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
NSO mener institusjonene må ta ansvar for at en fagstab, kontor eller avdeling innehar kompetanse og kapasitet til å jobbe systematisk for økt internasjonalisering og utveksling, samt bistå og tilrettelegge for internasjonale studenter.				
<i>Begrunnelse</i>				
Det finnes ikke noe som kalles mobilitetsmål satt av Kunnskapsdepartementet (KD). Sentralstyret ser på det som en bedre formulering og tydeligere presisering av hva internasjonalt kontor eller avdeling skal jobbe for.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
Vedtatt / Avvist				

49

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
48	Ja	407-408	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
NSO mener SIU i større grad enn i dag bør spre informasjon om inn- og utveksling, også til vitenskapelige ansatte, samt skolere sektoren i internasjonalisering.				
<i>Endring</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
NSO mener at SIU i større grad enn i dag bør spre informasjon om inn- og utveksling, også til vitenskapelige ansatte, samt skolere sektoren i internasjonalisering. SIU bør i større grad involveres i opplæringen av styrerepresentanter i sektoren, for å sikre høy kompetanse på internasjonalisering.				
<i>Begrunnelse</i>				
Tydeliggjøre målet med kompetanseheving.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
Vedtatt / Avvist				

50

51

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
--------------------	---------------------	--------------------	-----------------------	--------------

49	Nei	414-416	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
Spesielt gjelder dette ytringsfriheten og undertrykkende regimers handlinger overfor studenter og forskere når det gjelder forskningstemaer, forskningsresultater og mulighet for samfunnsengasjement.				
<i>Strykning</i>				
Strykning av siste del				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
Spesielt gjelder dette ytringsfriheten og undertrykkende regimers handlinger overfor studenter og forskere.				
<i>Begrunnelse</i>				
Sentralstyret mener at det dette ikke kun gjelder innenfor områdene som er listet opp, men er et mer generelt problem.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

52

<i>Forslag nr.</i> 50	<i>Redaksjonelt</i> Nei	<i>Linjenummer</i> 424-424	<i>Forslagstiller</i> Sentralstyret	<i>Rolle</i> SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
<i>Tillegg</i>				
Avsnitt om akademisk frihet i avtaler				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
Fokus på akademisk frihet og menneskerettigheter, som ytrings- og forsamlingsfrihet. bør inngå i alle formaliserte samarbeidsavtaler.				
<i>Begrunnelse</i>				
Det er viktig at studenter, ansatte og forskere sikres ytringsfrihet og trygghet. Neste likelydene med forslag 50 men endres for å få frem intensjonen bak forslaget.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

53

<i>Forslag nr.</i> 51	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i> 426-428	<i>Forslagstiller</i> Sentralstyret	<i>Rolle</i> SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
En mer utdannet verden er en bedre verden, også for de med tilgang på utdanning fra før. Derfor er det viktig at alle har lik tilgang og like muligheter innenfor høyere utdanning og academia, uavhengig av sosioøkonomisk bakgrunn.				
<i>Strykning</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
<i>Begrunnelse</i>				
Dette er gjentakelser av hele plattformens prinsipper. Anses ivaretatt av forslag 3.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

55

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
52	Nei	439-443	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
Norske myndigheter bør bidra med en million kroner årlig til finansiering av ESU, samt bistå i tilrettelegging for at det opprettes og sikres stabil finansiering til et globalt studentorgan. Det globale studentorganets oppgave bør være å uttale seg på vegne av verdens studenter på globale arenaer og støtte andre former for internasjonalt studentsamarbeid.				
<i>Endring</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
Norske myndigheter bør årlig bidra til finansieringen av ESU				
<i>Begrunnelse</i>				
Sentralstyret foreslår å stryke delen om et globalt studentorgan, i og med at det kommer mer utfyllende i forslag 53. Vi ønsker heller ikke å tallfeste finansieringen av ESU.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

56

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
53	Nei	443	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
<i>Tillegg</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
<i>Den globale studentstemmen</i>				
Det er avgjørende at studenter er representert i alle organer som direkte berører deres interesser, også globalt. Det må derfor opprettes et legitimt organ som kan representere studenter i internasjonale fora, som for eksempel i FN. Et slikt organ må bygges på demokratiske og humanitære verdier. NSO og norske myndigheter skal gå i front for opprettelsen av et slikt organ, og stille med ressursene som trengs for å oppnå dette. Det er også nødvendig med stabil finansiering. Organet skal arbeide for å sikre studentenes interesser ved å fremme studenters krav og perspektiver globalt.				
<i>Begrunnelse</i>				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

57

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
54	Nei	452-456	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i>				
Studentenes Fredspris, som annethvert år deles ut i sammenheng med The International Student Festival in Trondheim, retter oppmerksomhet mot studenter som kjemper for fred, demokrati og menneskerettigheter. Prisen er et viktig tiltak både i Norge og internasjonalt for å skape oppmerksomhet om studentsolidaritet. Informasjon og kunnskap om prisen bør spres ytterligere.				
<i>Endring</i>				

<i>Eventuell ny tekst</i> NSO støtter opp om studentdrevet solidaritetsarbeid fra organisasjoner og initiativer som retter oppmerksomhet mot studenter som kjemper for fred, demokrati og menneskerettigheter.
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret mener at å liste opp et spesifikt arrangement er uheldig, fordi vi ønsker å vise en bredere støtte til organisasjoner og initiativer som jobber for verdier som er viktig for NSO.
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>
<i>Vedtatt / Avvist</i>

58

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
55	Nei	461	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> NSO støtter opp om ordninger som støtter forskere og studenter under undertrykking og perioder med krise og krig.				
<i>Strykning</i> Stryke siste leddsetning				
<i>Eventuell ny tekst</i> NSO støtter opp om ordninger som hjelper undertrykte forskere og studenter.				
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret mener at NSO ikke bare skal støtte opp under ordninger som støtter forskere og studenter under undertrykking og perioder med krise og krig, men generelt.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

59

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
56	Ja	466-467	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Flere norske utdanningsinstitusjoner har vært vertskap for forfulgte forskere som har fått kommet til Norge for å arbeide med sin forskning.				
<i>Strykning</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
<i>Begrunnelse</i> Overflødig situasjonsbeskrivelse.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

60

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
57	Nei	472-473	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Det er viktig for NSO at studentene returnerer til sitt hjemland når situasjonen tillater det				
<i>Strykning</i>				

<i>Eventuell ny tekst</i>
<i>Begrunnelse</i>
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>
<i>Vedtatt / Avvist</i>

61

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
58	Nei	473-474	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Om prøveordningen gir tidlige resultater og interesse, mener NSO den bør utvides				
<i>Endring</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i> NSO mener ordningen bør utvides og gjøres permanent.				
<i>Begrunnelse</i> Sentralstyret mener at ordningen har generert interesse og har vært vellykket, ergo endres punktet til at den skal gjøres permanent.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

62

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
59	Nei	474-477	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Kravet om engelskkunnskaper, og for få engelskspråklige studieprogrammer i Norge, begrenser hvor mange studenter ordningen når. Derfor vil NSO arbeide for å spre ordningen til flere land. NSO har som mål å spre Students at Risk til Frankrike, Spania og ett engelskspråklig land, med et langsiktig mål om å innføre ordningen på et europeisk nivå.				
<i>Endring</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i> Mangel på engelskspråklige studieprogrammer i Norge begrenser hvor mange studenter ordningen når. NSO har som mål å spre Students At Risk til de andre nordiske landene, med et langsiktig mål om at ordningen blir etablert på europeisk nivå.				
<i>Begrunnelse</i> Som følge av arbeidet med StAR har det kommet frem at spredning til de andre nordiske landene er et godt neste steg for ordningen.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

63

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
60	Ja	484-485	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> Dette er viktig for å sørge for å oppnå FNs tusenårsmål.				

<i>Endring</i> Endre til bærekraftsmålene
<i>Eventuell ny tekst</i> Dette er viktig for å oppnå FNs bærekraftsmål.
<i>Begrunnelse</i> Tusenårsmålene ble erstattet av bærekraftsmålene i 2015.
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>
<i>Vedtatt / Avvist</i>

64

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
61	Nei	489-493	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> 7.4.1 Kvoteordningen Kvoteordningen bør opprettholdes med vekt på utvikling primært og internasjonalisering sekundært, samt mer oppmerksomhet på institusjonenes behov for utvikling. Ordningen må bli mer fleksibel både for studenter og institusjoner. Lånekassens rolle i kvoteordningen bør avvikles, og administrativ ansvar overføres til SIU.				
<i>Strykning</i>				
<i>Eventuell ny tekst</i>				
<i>Begrunnelse</i> Foreslått strøket fordi det ansees som ivaretatt i kapittelet om mobilitet.				
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>				
<i>Vedtatt / Avvist</i>				

65

<i>Forslag nr.</i>	<i>Redaksjonelt</i>	<i>Linjenummer</i>	<i>Forslagstiller</i>	<i>Rolle</i>
62	Nei	494-503	Sentralstyret	SST
<i>Opprinnelig tekst</i> 7.4.2 FNs tusenårsmål og Post-2015 Agenda NSO vil arbeide for å få høyere utdanning inn som et mål i FNs neste runde med tusenårsmål for utdanning. Høyere utdanning er en avgjørende faktor for utvikling. For å sikre tilgang på grunnskole, trengs godt utdannede lærere. Et godt helsevesen er avhengig av helsepersonell med høyere utdanning og bygging og vedlikehold av infrastruktur er avhengig av ingeniører. Målet bør ta for seg en utvidelse av tilgangen på høyere utdanning, samt mangfoldet i studentmassen. Mangfoldsindikatorer kan omfatte blant annet kjønn, minoritetsbakgrunn og bosted.				
<i>Endring</i> Endring til politikk om FNs bærekraftsmål.				
<i>Eventuell ny tekst</i> NSO skal arbeide for å realisere bærekraftsmålene innenfor utdanning. Det er viktig at høyere utdanning får en mer sentral plass i arbeidet med bærekraftsmålene, spesielt innenfor lik rett til utdanning, livslang læring, likestilling og mangfold og kompetanse for fremtiden. NSO skal jobbe for å påvirke UNESCOs styringskomité om utdanning for alle.				

<i>Begrunnelse</i>
<i>Redaksjonskomiteens innstilling</i>
<i>Vedtatt / Avvist</i>

66

VEDLEGG 3: SLIK BLIR SENTRALSTYRETS FORSLAG SOM NY PLATTFORM

INTERNASJONAL PLATTFORM

1. Innledning

Internasjonalisering er en kilde til samhold, økt samfunnsnytte, nye impulser og kulturell utveksling på tvers av landegrenser. Satsing på internasjonalisering er ikke et luksus gode eller et overskuddsfenomen, men helt nødvendig i en globalisert verden – spesielt innenfor forskning og utdanning.

NSO mener utdanning må sees på som en menneskerett og ikke som en handelsvare. Lik rett til utdanning er en forutsetning for et rettferdig samfunn. Tilgang og mangfold er bærebjelker i et moderne utdanningssystem.

Den økte globaliseringen gjør at våre utfordringer som studenter, mer enn noen gang, henger sammen med utfordringene våre medstudenter i andre land står overfor. Global studentsolidaritet er derfor avgjørende.

NSO definerer internasjonalisering av høyere utdanning som hvordan nasjonale myndigheter og utdanningsinstitusjoner på alle nivåer møter utfordringene og mulighetene som følger av økt globalisering. Internasjonalisering av hele utdanningsløpet muliggjør økt kunnskapsspredning, faglig utvikling og nyvinning i et globalt fellesskap. Et globalt kunnskapsfellesskap bidrar i til å løse menneskehetens utfordringer, og sammen skape økt samfunnsnytte. Det setter også norske studenter i stand til å bedre håndtere globaliserte arbeidsmarkeder og akademiske miljøer, ved å gi dem den nødvendige kulturelle og faglige kompetansen.

Norsk høyere utdanning skal være internasjonalt orientert, forskningsbasert og samfunnsrelevant. Et velfungerende akademia innebærer at vitenskapelig ansatte og studenter kan forske, uttale seg og organisere seg fritt. NSO må derfor støtte opp om akademisk frihet og ytringsfrihet også utenfor Norge.

2. Internasjonale akademiske prosesser

For å sikre høy kvalitet i kunnskapsutviklingen må høyere utdanning og forskning i Norge skape nettverk internasjonalt, og benytte seg av kunnskap gjennom det globale akademia for å levere relevante og nyttige bidrag til samfunnet. Internasjonale organisasjoner og prosesser skal ha som mål å bidra til reell lik rett til utdanning, og arbeide for studenters finansielle, akademiske og sosiale rettigheter.

2.1 Premisser for overnasjonale prosesser

I enhver overnasjonal prosess innenfor høyere utdanning som Norge deltar i, må en helhetlig tilnærming til utdanningens funksjon og rolle ligge til grunn. Denne inkluderer:

- Forberedelse til arbeidslivet.
- Forberedelse som aktive innbyggere i demokratiske samfunn.
- Personlig utvikling.
- vedlikehold og utvikling av en avansert, omfattende og mangfoldig kunnskapsbase.
- At finansiering av utdanning er et offentlig ansvar.

- Lik rett og like mulighet til å ta og fullføre høyere utdanning.
- Akademisk frihet for studenter og vitenskapelig ansatte.

Det norske høyere utdanningssystemet må forholde seg til sine internasjonale forpliktelser, og skal ligge i front på implementeringen av disse. Implementeringen skal tilpasses den norske konteksten. Arbeidet med overnasjonale strukturer må gjøres i demokratiske og representative organer. Studentmedvirkning må være formalisert for at prosessen skal være legitim.

Akademisk frihet skal bevares, og en høy etisk standard skal være gjeldende i alle prosesser.

2.2 Utdanningspolitiske prosesser og organer

2.2.1 European Higher Education Area

Det overordnede målet for EHEA er at man på et europeisk nivå skal ha felles systemer for høyere utdanning, som gjør det enkelt å være student på tvers av landegrensene. I tillegg skal myndigheter og andre aktører ha lettere for å sette seg inn i hvordan høyere utdanning fungerer i andre land, slik at de kan vurdere høyere utdanning i disse. Åpenhet og gjennomsiktighet på tvers av landene i EHEA er grunnleggende forutsetninger for samarbeid og tillit til hverandres utdanningssystemer. EHEA skal arbeide med å utvikle felles løsninger og målsetninger innenfor områdene gradssystem, kvalitetssikring, godkjenning, livslang læring, mobilitet, relevans og mangfold.

NSO mener at hensynet til studentsentrert læring (Student Centered Learning – SCL) skal ligge til grunn for alt arbeid i EHEA. Det er derfor viktig for NSO at norske myndigheter, gjennom sin deltakelse i EHEA, kjemper for dette perspektivet, og at dette skal gjennomføres alt arbeid. NSO forventer at norske myndigheter fremmer betydningen av samarbeidet i EHEA. EHEA må være en prioritet for alle medlemsland for å fungere som et felles prosjekt. NSO forventer også at norske myndigheter går foran og demonstrerer og forventer at alle medlemsland inkluderer sine nasjonale studentorganisasjoner i nasjonale debatter på disse områdene, og lytter til studentenes meninger.

Samarbeidspartnerne i EHEA¹ er viktige for fremdriften av prosessene i EHEA og for debatten på de ulike områdene. Likevel er det helt avgjørende at beslutninger tas av medlemslandene gjennom *Ministermøtet*.

Det er nødvendig for legitimiteten til EHEA at det utarbeides ordninger med konsekvenser for medlemsland som faller for langt etter i innføringen av felles løsninger, eller ikke viser vilje til å bruke disse løsningene.

2.2.2 Rangeringer

Rangeringer som bygger på en utvelgelse og vektlegging av noen kvantitative parameter – og har liten eller ingen reell sammenheng med utdanningskvaliteten på institusjonene – skal ikke anerkjennes som verktøy for vurdering og sammenlikning av institusjoner. Slike rangeringer bør heller ikke brukes til styring av utdanningssektoren. NSO mener vi må fortsette utviklingen av flere kvalitative indikatorer. Bruken av indikatorene skal bidra til kvalitetsutvikling på institusjonene. Det bør inkluderes indikatorer som sier noe om mangfold, likestilling og sosialt samfunnsansvar.

2.2.3 Den europeiske union (EU) og Europakommisjonen

EU har vært en viktig pådriver i Bologna-prosessen. NSO mener EU skal fortsette å støtte opp om Bologna-prosessen framfor å utvikle sin egen høyere utdanningspolitikk i EU-regi. EU bør opptre støttende og tilretteleggende overfor nasjonalstatene og de prosessene som er forhandlet fram

¹ Disse er: ESU, EUA, EURASHE, ENQA, EI, EU, CoE, Business Europe.

dem imellom. Igjenom rammeprogram for forskning og mobilitetsprogram for utdanning kan EU bidra positivt til å nå mål som settes i Bologna-prosessen.

2.2.4 Erasmus+

Erasmus-programmene har vært det viktigste økonomiske hjelpemiddelet for å binde sammen utdanningssystemer i Europa. Fraværet av skolepenger for Erasmusstudenter, og rene stipender, er avgjørende for mobilitet – spesielt fra land der en ikke får studiestøtte eller støtte til skolepenger for å studere i utlandet. Norge og norske utdanningsinstitusjoner må bli flinkere til å tilrettelegge for at norske studenter benytter seg av ordningen, særlig til praksisopphold i utlandet.

Erasmus-stipendet bør være tilpasset mottakerlandet, ikke avsenderlandet som tidligere praktisert. Erasmus-stipendet skal være på et nivå som gjør at det dekker alle kostnader forbundet med oppholdet. Lånegarantiordningen for masterstudenter skal legges om til rent stipend for å bidra til økt mobilitet. NSO er i utgangspunktet imot enhver ordning som bidrar til å øke den samlede gjedsbyrden til studenter i Europa. Organisasjonsstøtten i Erasmus bør legges om slik at den gir European Students' Union en økt og mer langsiktig finansiering.

Etter 2020 bør institusjoner oppfylle minstestandarder i EHEA for å kunne være med i videreføring av Erasmus+.

Deltagelse i europeiske forskningsprosjekter, slik som EU sitt åttende rammeprogram, Horizon2020, er viktig for kunnskapsutviklingen i Norge. De tematiske prioriteringene, krav om åpen publisering og vektlegging av kjønnsbalanse, er blant tiltakene som NSO støtter.

2.2.5 Praksismobilitet

Når det gjelder profesjonsstudier som krever praksis, skal også praksisopphold i utlandet bli godkjent. Alle studenter som gjennomfører obligatorisk praksis utenfor Norge bør få studiepoeng og ha rett på en stipendordning, med forbehold om at utdanningsinstitusjonene har godkjent praksisstedet.

Det bør oppfordres til praksis i utlandet til studenter på studieretninger som ikke krever praksis i utgangspunktet. Hvis det ikke er mulig å innlemme utenlandsk praksisopphold i graden, bør institusjonene bevilge studiepermisjon.

Utdanningsinstitusjonene skal ha plikt til å opplyse om praksismuligheter til sine studenter. Saksbehandlingen rundt praksisopphold i utlandet må forenkles.

2.2.6 OECD

Norge bør benytte *OECD (Organisation for Economic Co-operation and Development)* sine analytiske kapasiteter til å få sammenligningsgrunnlag, uten at OECD blir en aktør som påvirker hvilken retning norsk høyere utdanning skal ta.

3. Kommersialisering og bruk av utdanning som en handelsvare

NSO mener at utdanning ikke er en handelsvare. Institusjoner skal ikke se på studenter som et middel for profitt. Utdanning må forsvares mot kommersialisering og ønske om økonomisk vinning. NSO er imot internasjonale handelsavtaler som forholder seg til utdanning som en vare for økonomisk fortjeneste.

3.1 Branch-campus

Branch-campus er en filial av en institusjon som er etablert i et annet land. NSO mener utviklingen hvor slike campus etableres er problematisk da det skaper uklarhet rundt juridisk lovverk, ansvar for kvalitetssikring og ansettelsesforhold. Norske utdanningsinstitusjoner skal ikke kunne opprette campuser i utlandet, og det skal ikke være mulig for ikke-norske institusjoner å opprette campuser i Norge. Det skal ikke gis studiestøtte til studier ved branch-campuser.

NSO anser ikke studieprogrammer i regi av norske institusjoner i utlandet, uten tilknytning til en nasjonal institusjon i det aktuelle landet, som internasjonalisert utdanning. Det skal ikke kreves skolepenger for slike studier, og de må underlegges norske lovverk og retningslinjer for tilsyn.

4. Lik rett og like muligheter til internasjonalisert utdanning

Mangfold i den mobile studentmassen øker samfunnsnyttene av internasjonalsisering. Mobiliteten må speile studentmassen og befolkningen som helhet. NSO mener dette er en misforstått tilnærming. Interaksjon med internasjonale studenter er nyttig for studentmassen som en helhet. NSO er derfor imot programmer og forsøk på å gjøre internasjonalisert utdanning og mobilitet til ytterligere et elitefenomen.

For å oppnå at flere studenter drar på utveksling, kreves det en helhetlig tilnærming til mobilitet gjennom hele utdanningssystemet, fra grunnskole til høyere utdanning, samt rådgivning. Det må derfor gis mer statlige midler til informasjonsarbeid om mulighetene for utveksling. Dette krever at det utarbeides en nasjonal strategi for internasjonalsisering.

Det er avgjørende at det finnes gode støtteordninger for studenter med nedsatt funksjonsevne. Disse støtteordningene må også synliggjøres bedre.

5. Mobilitet

En reell internasjonalsisering må bygge på utveksling av mennesker og ideer. Mobilitet gir internasjonalsisering av høyere utdanning ved å legge til rette for interaksjon mellom studenter, forskere og fagmiljøer. Forståelse for andre perspektiver og akademiske tilnærminger bør oppleves om man skal forstå dem godt. Mobilitet gir gjensidig samfunnsnytte for både opprinnelses- og vertsland. Et land tjener både på studenter som blir i vertslandet og de som drar andre steder. Det er en fordel for Norge at andres internasjonale kompetanse også inkluderer kompetanse om oss. Akademisk internasjonal interaksjon gir kvalitet i utdanningen og økt samfunnsnytte av den.

Samtidig er det mye viktig uformell læring av et utdanningsopphold i utlandet. Å tilpasse seg andre systemer, kulturer og praksiser er eksempler på internasjonal kompetanse som opparbeides utenfor selve utdanningen.

NSO mener norske utdanningsinstitusjoner skal ha et mål om at flest mulig skal få internasjonal erfaring gjennom studier i utlandet. Det skal settes et nasjonalt mål om at minimum 30 prosent av studentene på hver institusjon skal ta deler av studiene i utlandet innen 2020. Det skal også tilrettelegges for at flere får ta lengre opphold eller hele grader i utlandet. Som et tiltak for økt internasjonal erfaring blant studentene, bør ingen studier akkrediteres uten minst én kvalifisert utvekslingsavtale. For å sikre høy grad av mobilitet, skal norske høyere utdanningsinstitusjoner innføre opt-out-utveksling. Det innebærer at utveksling blir en del av studieløpet. For å få fritak fra utvekslingsoppholdet må studenten få innvilget søknad om dette. NSO mener at et semester med 30 frie studiepoeng gjør at flere får mulighet til å utveksle. Der dette ikke er mulig bør kortere

praksisopphold i utlandet inkluderes i utdanningsløpet. Utvekslingsopphold kortere enn 3 måneder skal telles i en egen statistikk og bør gi noen grad av uttelling i finansieringssystemet.

Et mål innen mobilitetssatsningen bør være at man har en balansert flyt av studenter. Det bør være et mål å oppnå balanse på følgende punkter:

- Makrobalanse: Hvor mange vi totalt sender ut versus hvor mange vi mottar.
- Regional balanse: Hvor norske studenter drar til og hvor vi har utdannings- og forskningssamarbeid i verden.
- Bilateral balanse: Hvor mange vi mottar versus hvor mange vi sender ut til det enkelte samarbeidsland.
- Mangfold i mobiliteten: Den mobile studentmassen skal speile befolkningen

NSO mener det er viktig med bilaterale samarbeid med strategiske satsningsland, for å sikre tilgang på kunnskap og kompetanse. Det bidrar til økt internasjonalisering, kvalitet og relevans i norsk utdanning og forskning.

Samtidig mener NSO at utdanning er et av de viktigste utviklings- og bistandspolitiske virkemidler vi har. Norge skal over bistandsbudsjettet finansiere utdanning og opphold, gjennom mobilitetsstipender, for studenter fra det globale sør. Dette skal bidra til at studentene, gjennom utdanning i Norge, kan tilegne seg de nødvendig kunnskapene for å drive utvikling i hjemlandet.

Bredde og variasjon øker verdien av studentmobilitet ved at det skaper nye perspektiver.

Det bør være en sammenheng mellom studier det gis støtte til og de utdanningene som godkjennes i etterkant. Utenlandske grader skal godkjennes i Norge dersom det ikke kan bevises tydelige forskjeller mellom den utenlandske graden og tilsvarende grad i Norge. I noen tilfeller kan det være hensiktsmessig å tilby tilpasningskurs for å få godkjent en utenlandsk grad.

Det skal legges bedre til rette for at studenter kan benytte seg av andre muligheter for utveksling, utenom de faste avtaler som finnes ved sine utdanningsinstitusjoner, slik som en kan med Free-movers ordninger.²

5.1 Studiestøtte til norske studenter i utlandet

For å få tilgang på studiestøtte fra Statens lånekasse for utdanning må søkeren ha tilknytning til Norge. Mottak av studiestøtte, fra Lånekassen eller andre³, før tilknytning ble opparbeidet, skal ikke ekskludere fra tilgang til studiestøtte.

Reglene for tildeling av støtte til utdanning i utlandet må bli mer fleksible. Bruken av utdanningsinstitusjonenes plassering på rankinger som grunnlag for tildeling av studiestøtte må avvikles umiddelbart.

5.1.1 Skolepenger i utlandet

For NSO er gratisprinsippet universelt: Ingen land bør ta skolepenger eller søknadsgebyrer, uavhengig av studentenes nasjonalitet eller bakgrunn. For å verne om gratisprinsippet i Norge, er det viktig å støtte opp om andre land og studentorganisasjoners kamp mot skolepenger, blant annet gjennom deltagelse i globale kampanjer.

² Internasjonale studenter kan studere ett, eller to semestre på en institusjon uten å være en del av et bestemt utvekslingsprogram eller avtale.

³ [Se Lånekassens forskrifter § 2-2F](#)

I mellomtiden bør Lånekassen gi 70 % skolepengestipend for både bachelor- og mastergrader i utlandet. Norge og SIU bør fronte gratisprinsippet i sine utdanningssamarbeid med andre land. Balansert mobilitet deler kostnadene likt mellom landene. Nordisk mobilitetsavtale, der utsenderland delvis finansierer studieplassene til sine studenter er god sekundær løsning der mobiliteten er veldig asymmetrisk. Norge bør inngå tilsvarende avtaler med land vi strukturelt er avhengige av å sende studenter til.

6. Internasjonalt perspektiv ved norske utdanningsinstitusjoner

De viktigste aktørene i internasjonalisering av høyere utdanning i Norge er utdanningsinstitusjonene selv. Det er her hovedvekten av arbeidet med internasjonalisering må skje. Institusjonenes arbeid med internasjonalisering må ha like mye oppmerksomhet på kontakt med utlandet, som på arbeid med internasjonale studenter og vitenskapelig ansatte som kommer til Norge. Det er fortsatt et mindretall av norske studenter som drar på utveksling. Derfor er det nødvendig av norske institusjoner er sitt ansvar bevisst og arbeider for god internasjonalisering blant norske studenter.

6.1 Institusjonssamarbeid

Universiteter og høyskoler skal arbeide strategisk for å fremme samarbeid og knytte sammen internasjonal forskning og utdanning. Programmet «UTFORSK» er et godt virkemiddel for å oppnå dette, og bør styrkes. Alle fagmiljø skal ha som målsetning at alle utdanningstilbud innen 2020 har minst ett forhåndsgodkjent utvekslingstilbud. Norske utdanningsinstitusjoner skal selv står fritt til å velge egen språkpolitikk. Dette gir mulighet for å likestille engelsk med norsk som arbeidsspråk. Uavhengig av institusjonens språkpolitikk bør det sikres at viktig informasjon er tilgjengelig både på norsk og engelsk.

6.1.1 Partnerskap

Partnerskap er tettere institusjonelle samarbeid. Partnerskap består av både forsknings- og utdanningssamarbeid, med både student og forskermobilitet. Rådgivere/studiekonsulenter skal være godt kjent med partneres profil og studietilbud. Administrativt skal det være like lett for studenten å ta fag hos partnere som på egen institusjon, og karakterer oppnådd hos partnere skal fremkomme i gradsbeviset.

Valg av strategiske partnere og antall partnerskap må baseres på ens egen institusjons mulighet til å vedlikeholde og utvikle partnerskapet, og bør brukes til å videreutvikle det ordinære utdanningstilbudet og forskningen ved institusjonen. Studentene skal medvirke når partnere velges ut, og gjennom hele samarbeidet. Studenttillitsvalgte ved partnerinstitusjoner skal være representert i organer som tar for seg partnersamarbeid. Det skal være studentmedvirkning i beslutningsorganer ved partnerinstitusjonene.

Norske utdanningsinstitusjoner bør kreve at deres partnerinstitusjoner er autonome, avholder og respekterer studentvalg, og gir studenter mulighet til å demonstrere på campus.

NSO mener fellesgrader formaliserer samarbeid og gir en trygg og forutsigbar mulighet for studenter til å få internasjonal erfaring. Det bør opprettes flere fellesgrader, under forutsetning av at gratisprinsippet etterlevs. Det skal ikke tas skolepenger for norske studenter i fellesgrader, og heller ikke for internasjonale studenter for den delen av graden som tas i Norge.

Fellesgrader av tilfredsstillende kvalitet oppnås gjennom gjensidige og stabile finansieringsløsninger, og ved at institusjonene arbeider ut fra gjennomsluttelige samarbeidsformer og etablerer doble grader og felles semesterløsninger der hvor dette er hensiktsmessig.

6.1.2 Kunnskapstriangelet

Institusjoner bør tilstrebe og involvere hele kunnskapstriangelet⁴ i sitt internasjonaliseringsarbeid. Relevante offentlige organer, bedrifter og organisasjoner bør involveres og bidra konstruktivt til innhold, praksis og anvendelse av studiene. For norske statseide selskap som opererer i utlandet bør dette være et krav.

6.1.3 Ansattmobilitet og forskningssamarbeid

Norske universiteter og høyskoler utvikler kontinuerlig sitt forskningssamarbeid med institusjoner i utlandet. Slike forskningssamarbeid skal føre til økt mobilitet for vitenskapelige ansatte. Det skal arbeides for at alle vitenskapelige ansatte skal gjennomføre utveksling flere ganger gjennom sin karriere. Slike forskningssamarbeid og utvekslinger mener NSO også skal ha som mål å utveksle studenter sammen med vitenskapelige ansatte.

6.2 Inkludering av internasjonale studenter

For norske studenter som ikke selv drar på utveksling er møtet med internasjonale studenter her hjemme et viktig bidrag til deres egen internasjonalisering gjennom studiene. For at møtet mellom norske og utenlandske studenter i Norge skal bidra til faglig, kulturell, og samfunnsmessig utveksling, er det avgjørende at utenlandske studenter i Norge blir godt inkludert i studiemiljøene. Inkludering av internasjonale studenter i Norge bidrar til viktige elementer i utdanning gjennom for eksempel kollokviegrupper, gruppearbeid og lignende. I sitt arbeid med inkludering er det viktig at institusjonene forholder seg til mangfoldet i den internasjonale studentmassen og legger til rette for inkludering uavhengig av språk, økonomi og kulturell bakgrunn.

Sosial inkludering av utenlandske studenter i studentmiljøet er viktig. Institusjonene må gi gode rammevilkår for organisasjoner som jobber aktivt med inkludering av internasjonale studenter som blant annet Erasmus Student Network, International Students' Union og lignende organisasjoner. Institusjonene skal bidra til inkludering og tilrettelegging for deltakelse gjennom tilpasset undervisningsopplegg, faddergrupper også på masterstudier, og mentorordninger for innreisende studenter. Institusjonene skal også ha en tilpasset rådgivning, og et semesterstartsopplegg som legger til rette for et godt møte mellom norske og internasjonale studenter, faglig og sosialt.

Institusjonene skal også fra sin side tilrettelegge for internasjonale studenters sosiale inkludering i studentliv og studentforeninger ved at disse har økonomiske forutsetninger til flerspråklige og internasjonalt orienterte aktiviteter.

Institusjonene må tilrettelegge for deltagelse fra internasjonale studenter i demokratiske prosesser og organer, kvalitetssikring og studieutvikling. Oversettelse skal tilbys med bistand fra institusjonen ved behov.

6.3 Internasjonale kurs og program

Norske institusjoner bør utvikle minst ett program på både bachelor- og masternivå på et annet språk enn norsk (ikke inkludert språkfag). Dette for å bidra til en bedre og mer forankret internasjonalisering ved norske institusjoner og fagmiljø. Erfaringer fra Finland viser at det er et spesielt stort potensiale innenfor engelskspråklige profesjonsutdanninger på bachelornivå.

6.3.1 Språk

Alle universiteter og høyskoler skal tilby gratis norskkurs, samt kurs i akademisk kultur til alle internasjonale studenter og ansatte. Norskkunnskaper er avgjørende for studenter og ansattes

⁴ Samspill mellom utdanning, forskning og innovasjon. En viktig del av EUs 2020-strategi.

mulighet til integrering og interaksjon, og bidrar slik til økt kunnskapsspredning, bedre kultur- og samfunnsformidling og gir mulighet til å bli i Norge etter endt utdanning. Det må fortsatt være mulig å ta eksamen på engelsk i et hvilket som helst fag.

Tilbudet av språkkurs for utvekslende er i dag ikke dekkende. Den geografiske spredningen av tilbudet må økes, med sikte på å tilby lignende sommerkurs ved flere høyere utdanningsinstitusjoner i Norge. Med samme formål må flere institusjoner gå inn for å avholde TOEFL-tester (Test Of English as Foreign Language).

6.3.2 Oppholdstillatelse og arbeidsmuligheter

Internasjonale studenter skal automatisk få arbeidsvisum inkludert i studievisumet, så lenge man kan vise til aktiv studentstatus og progresjon. Internasjonale studenter skal ha lik mulighet som norske studenter til å arbeide ved siden av studiene. Prosessen rundt avklaring av økonomisk situasjon for studenter utenfor EU/EØS må forenkles og tydeliggjøres.

NSO mener at regler for visumfornyelse bør legges om slik at visum gis for lengre perioder basert på inntektsstrøm, i motsetning til tilgjengelige midler på et visst tidspunkt. Studenter og ansatte som kommer for kortere innveksling bør få hurtigbehandlet søknader om oppholdstillatelse.

6.3.3 Internasjonale kontorer og internasjonal kompetanse

NSO mener institusjonene må ta ansvar for at en fagstab, kontor eller avdeling innehar kompetanse og kapasitet til å jobbe systematisk for økt internasjonalisering og utveksling, samt bistå og tilrettelegge for internasjonale studenter. Slike enheter skal være rådgivende organ for studenter som ønsker å reise ut, samtidig som det skal være et førstelinjetilbud for internasjonale studenter ved institusjonen. Enten alene, eller i samarbeid med andre, må gode og oversiktlige samarbeidsavtaler med utenlandske institusjoner opprettes og formidles til studentene.

NSO mener institusjonene også har et ansvar for å samle og dele erfaringer fra studenter som har vært på utveksling til kommende utvekslingsstudenter. Basert på tilbakemeldingene fra tidligere utvekslingsstudenter bør utvekslingsavtaler mellom institusjonene jevnlig revideres for å sikre at de holder høy faglig kvalitet.

6.4 SIU

Senter for internasjonalisering av utdanning (SIU) har som sin kjernevirksomhet å fremme internasjonalt samarbeid gjennom hele utdanningsløpet. SIU skal i sitt arbeid bidra til spredning av gode praksiser og løsninger mellom institusjonene, bistå institusjonene i sitt arbeid for kvalitetsheving av sin internasjonalisering, og som ekspert bidra til å løfte og fremme diskusjonen om internasjonalisering av høyere utdanning i det offentlige rom.

NSO mener at SIU i større grad enn i dag bør spre informasjon om inn- og utveksling, også til vitenskapelige ansatte, samt skolere sektoren i internasjonalisering. SIU bør i større grad involveres i opplæringen av styrerepresentanter i sektoren, for å sikre høy kompetanse på internasjonalisering. SIU bør involveres i større grad i opplæringen av styrerepresentanter i sektoren. SIU bør også utvide dagens datagrunnlag om mobilitet, slik at internasjonale helgradsstudenter i Norge kan skilles fra utvekslingsstudenter og utenlandske statsborgere som tar utdanning i Norge.

7. Studentsamarbeid og solidaritet

Menneskerettighetene gir grunnleggende føringer som har betydning også for høyere utdanning og forskning. Spesielt gjelder dette ytringsfriheten og undertrykkende regimers handlinger overfor studenter og forskere.

Norske myndigheter bør bidra til arbeidet med å bygge opp om konvensjoner som beskytter lik tilgang på høyere utdanning, bekjempelse av diskriminering, demokratisk deltakelse, ytringsfrihet, retten til å organisere seg, vern av kultur, og sosiale og økonomiske rettigheter for studenter og forskere. Fremst av disse er FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter som må etterleves. Norske universiteter og høyskoler skal ha etiske retningslinjer for samarbeid med næringslivet og utenlandske institusjoner i tråd med disse målene.

Fokus på akademisk frihet og menneskerettigheter, som ytrings- og forsamlingsfrihet. bør inngå i alle formaliserte samarbeidsavtaler.

7.1 Internasjonal studentmedvirkning

Alle land bør ha fungerende, uavhengige studentdemokratiske organer. Studenter skal være representert i alle beslutningsorganer og relevante rådgivende organer. Mangel på studentmedvirkning skader studiekvaliteten, og dermed samfunnsnyttene av høyere utdanning.

Nordiskt Ordförande Möte (NOM) skal sikres observatørplass der det er relevant hos Nordisk Råd og Nordisk Ministerråd.

European Students' Union (ESU) er en viktig aktør i det europeiske sivilsamfunnet og kanal for både norske og andre europeiske lands studenter. Norske myndigheter bør årlig bidra til finansieringen av ESU.

Den globale studentstemmen

Det er avgjørende at studenter er representert i alle organer som direkte berører deres interesser, også globalt. Det må derfor opprettes et legitimt organ som kan representere studenter i internasjonale fora, som for eksempel i FN. Et slikt organ må bygges på demokratiske og humanitære verdier. NSO og norske myndigheter skal gå i front for opprettelsen av et slikt organ, og stille med ressursene som trengs for å oppnå dette. Det er også nødvendig med stabil finansiering. Organet skal arbeide for å sikre studentenes interesser ved å fremme studenters krav og perspektiver globalt.

7.2 Studentsamarbeid

Studenter har rett til å være endringsaktører i sine samfunn. Studentbevegelser står ofte først i kampen for reform og utvikling. Samarbeid på tvers av landegrensener er viktig for å spre erfaringer og informasjon om studentdemokratisk arbeid for slik å styrke og motivere studentdemokratier i land hvor studentenes mulighet til organisering og engasjement er utfordret. Slike samarbeid gir gjensidig utbytte for de involverte parter og styrker også ens egen bevegelses kapasiteter.

NSO støtter opp om studentdrevet solidaritetsarbeid fra organisasjoner og initiativer som retter oppmerksomhet mot studenter som kjemper for fred, demokrati og menneskerettigheter.

7.3 Akademisk frihet

Akademikere og studenter skal sikres akademisk frihet og mulighet til å delta i samfunnsdebatter. Politisk undertrykking og angrep på akademisk frihet skader kvaliteten og tilliten til utdanning og forskning. NSO støtter opp om ordninger som hjelper undertrykte forskere og studenter.

7.3.1 Scholars at Risk

Det internasjonale nettverket Scholars at Risk setter søkelys på akademisk frihet og ytringsfrihet. Den viktigste aktiviteten i nettverket er å gi midlertidige arbeidsmuligheter for akademikere som på grunn av trusler eller sensur ikke kan utføre sitt vitenskapelige arbeid i hjemlandet. Flere norske institusjoner bør ta i mot forskere gjennom dette nettverket og inkludere dette arbeid i sine strategiske planer.

7.3.2 Students at Risk

Students at Risk er en prøveordning der politisk utviste studenter får fullføre utdanningen sin i Norge. NSO mener ordningen bør utvides og gjøres permanent. Mangel på engelskspråklige studieprogrammer i Norge begrenser hvor mange studenter ordningen når. NSO har som mål å spre Students At Risk til de andre nordiske landene, med et langsiktig mål om at ordningen blir etablert på europeisk nivå.

7.4 Utdanningsbistand

Utdanningsbistand er den mest effektive formen for bistand og for å utjevne sosiale ulikheter. Likevel lider utdanning av en økende interesse for raske målbare resultater i bistandsarbeid. Bistandsarbeid må være langsiktig og brukes som et middel for å gi flere muligheten til å ta høyere utdanning av høy kvalitet.

Størsteparten av norsk utdanningsbistand går til grunnutdanning. Dette er viktig for å oppnå FNs bærekraftsmål. NSO mener imidlertid at bærekraftig utvikling ikke kan oppnås dersom høyere utdanning og forskning neglisjeres. Andelen av det norske bistandsbudsjettet til oppbygging av høyere utdanning og forskningsmiljøer må økes for å bygge opp sterke fagmiljøer i utviklingsland.

NSO skal arbeide for å realisere bærekraftsmålene innenfor utdanning. Det er viktig at høyere utdanning får en mer sentral plass i arbeidet med bærekraftsmålene, spesielt innenfor lik rett til utdanning, livslang læring, likestilling og mangfold og kompetanse for fremtiden.

NSO skal jobbe for å påvirke UNESCOs styringskomité om utdanning for alle.